

<p>Aanwezig</p> <p>Voorzitter: Mevrouw E. Woudstra (D66)</p> <p>Forumleden: De heer M. Beij (Beter voor Rijswijk) Mevrouw M. ten Brummelaar (Rijswijks Belang) De heer M. Ezinga (VVD) De heer H. Knigge (CDA) Mevrouw A. Koegler Böhm (Rijswijks Belang) Mevrouw W.A.A.M. van Nunen (PvdA) De heer U. Oelen (VVD) Mevrouw L. Oude Alink (GroenLinks) De heer T. Kaffa (Wij. Rijswijk) Mevrouw A. Prenger (Beter voor Rijswijk)</p>	<p>Vervolg aanwezige forumleden: De heer N. Nunnikhoven (Beter voor Rijswijk) De heer I. Shousha (Partij voor Gelijkheid en rechtvaardigheid) De heer W. Smith (GroenLinks) De heer E. van der Baan (ChristenUnie) De heer Q.L.A. Veerman (D66) De heer H. Verbrugh (D66) De heer A. Zoghbi (Wij. Rijswijk)</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester H. Sahin Wethouder W. van Damme Wethouder L. Bentvelzen Wethouder M. Wit</p>	<p>Griffie: Forumgriffier: Mevrouw M.M.A. Tittse</p>

1. Opening

De voorzitter: Op deze mooie zomeravond gaat ook het werk in de gemeente Rijswijk gewoon door. Dat doen wij binnen hier in ons mooie stadhuis. Ik heet u allen welkom en bij deze de opening. Ook de liveopnames zijn op dit moment gestart.

2. Algemeen inspreekrecht

De voorzitter: Voor agendapunt 2, het algemene spreekrecht inwoners, heeft zich tot op heden en dus bij deze definitief niemand aangemeld om in te spreken over de punten die op dit moment op de agenda staan. Natuurlijk de hartelijke uitnodiging aan mensen thuis en in heel Rijswijk om de punten die zij aan willen kaarten via inspreken bij ons onder de aandacht te brengen. En dat is een heel belangrijk recht dat elke burger heeft.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Agendapunt 3. Lijst van ingekomen stukken. Ik wil u graag vragen of u akkoord bent met de wijze van afdoening van de ingekomen stukken of dat er commentaar of voorstellen over zijn? De heer Veerman, D66.

De heer Veerman: Dank u wel. Ik wilde graag een stuk agenderen. Dat is, tja, ik heb ... Nou, schiet die nog weg ook maar nou, maakt niet uit. Het gaat over de, 51, uitvoeringsagenda. Ja. 54, dank jullie wel. Hij schiet ineens

op weet ik het, voetbalteksten of zo, geloof ik? Samen met de steun van de Partij van de Arbeid wilden we die graag agenderen.

De voorzitter: U heeft het dan over de uitvoeringsagenda?

De heer Veerman: Nee, nee, verduurzamingsagenda, ja, die was het, vastgoed.

De voorzitter: U heeft het over de verduurzamingsagenda vastgoed die u wilt agenderen met de steun van de PvdA.

De heer Veerman: Maatschappelijk vastgoed, ja.

De voorzitter: Maatschappelijk vastgoed. Dank u wel. Dat zal dan zijn voor een Forum in september, met duidelijkheid 5 september. Bij deze. Ik zag nog een hand omhooggaan. Klopt dat? De heer Verbrugh.

De heer Verbrugh: Ik heb ook een verzoek voor hetzij bespreking hetzij agendering, dat gaat over de uitvoeringsplan Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden. Waar ik over de paragraaf rond de ontwikkeling van de financieringsinstrumenten een paar vragen heb.

De voorzitter: Ja. Heeft u toevallig voor de griffie ook het nummer?

De heer Verbrugh: Ja, 23051 en 051a.

De voorzitter: Is daar steun voor in de raad? Ik zie Wij. Rijswijk en de VVD met steun. De heer Ezinga, gaat uw gang.

De heer Ezinga: Voorzitter, punt van de orde. Als er slechts vragen zijn van de heer Verbrugh, zouden die dan ook schriftelijk kunnen worden afgedaan of is hier per se een debat voor nodig?

De voorzitter: De heer Verbrugh.

De heer Verbrugh: Ik denk dat het belangrijk is dat dit ook in een bespreking wordt gemeld hier. Het gaat over denk ik een belangrijk instrument wat we zouden moeten hebben, wat nog steeds niet helemaal in orde is en dat in relatie tot de hervorming van de jeugdhulp.

De voorzitter: Dank. Ik begrijp het verzoek van de heer Ezinga omdat onze agenda's snel vollopen en het effectief moet zijn. Dus ik denk dat dat goed is om dan wel in onze oren te knopen dat als we het agenderen het ook op die manier en met deze insteek besproken wordt. Dus met die aantekening zag ik nog steeds akkoord van Wij. Rijswijk en GroenLinks. Klopt dat? Oké. Dank. De andere voorstellen worden dan afgedaan zoals ze op de agenda staan. Oké, dank.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: We gaan door naar agendapunt 4, vaststelling van de agenda. Bent u als raad akkoord met de agenda voor vandaag? Ik zie geen opmerkingen.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan we snel door naar agendapunt 5. Mededelingen van het college. Ik heb begrepen dat de heer Van Damme en de burgemeester mevrouw Sahin mededelingen hebben. Hebben andere leden van het college ook nog mededelingen? Nee. Oké. Dan wil ik graag het woord geven aan de heer Van Damme.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter. Ik wil mededelen dat u natuurlijk allen met spanning wacht op de doorrekening van de meircirculaire. Ik had eigenlijk voorzien dat die vorige week verstuurd zou worden maar daar zijn nog enkele correcties op doorgevoerd vanuit Binnenlandse Zaken. Dus dat betekent dat we nu nog aan het rekenen zijn en ik hoop echt dat die ofwel morgen ofwel maandag bij u ligt zodat u die kunt betrekken bij de beraadslagingen van aanstaande dinsdag. Dat is mijn eerste mededeling. De tweede mededeling is op de portefeuille van mijn collega Van Malsen, de beeldvormende sessie over asielopvang. U vraagt zich af, waar blijft die eigenlijk, waarom is die nog niet ingepland? Nou, we zijn er druk mee bezig. Er zijn ... Uw agenda is heel druk, de heer Ezinga zei het net al. Het is lastig inplanbaar maar er zijn nu twee opties eigenlijk, dat is dus op 29 juni of 4 juli, het kaderdebat. Het is ook wel even lastig vanwege de beschikbaarheid van goede sprekers maar we gaan voor een van die twee data. Dat, voorzitter, als mededeling.

De voorzitter: Dank, de heer Van Damme. Mevrouw Sahin.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter. In de laatste Forumvergadering heb ik op vragen van mevrouw Ten Brummelaar van Rijswijks Belang toegezegd u nader te informeren over de te nemen maatregelen rondom messen in de openbare ruimte onder de wens om dat onder jongeren uiteraard tegen te gaan. Om u hierover in volledigheid te kunnen informeren ontvangt u binnen drie weken een informatiebrief waarbij wij onder meer ingaan wat we hiervoor in Rijswijk al doen, al in gang is en ook in gang wordt gezet. Mede op het gebied van allerlei activiteiten. Dus die toezegging, de aankondiging is dat er dus een informatiebrief komt. Ik begreep namelijk dat wij ook een aantal dingen in gang hebben gezet dus het is goed om u daar volledig over te kunnen informeren. En een tweede mededeling gaat over het stationsgebied, een gebied waar we vaak over hebben gesproken vanwege problemen rondom handhaving en veiligheid. Op dit moment is er op mijn verzoek een onderzoek gaande om daar tijdelijke camera's te gaan plaatsen. Gezien allerlei voorbereidingen en dergelijke die er nodig is en het onderzoek zal naar verwachting, kan ik u daar in september nader over informeren. Het is een gebied waar we op dit ... We hebben ook nagevraagd naar de actuele situatie. Ik loop daar zelf ook vaak. Het is niet een gigantische stijging van meldingen maar de ondernemers die daar gevestigd zijn hebben wel degelijk nog steeds last. En wellicht is dit ook een manier om of preventief en ook de veiligheid daar wat beter te garanderen en te versterken. Dus dat wilde ik aan u melden.

De voorzitter: Dank. Dit voor de mededeling vanuit het college.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen. Is er iemand in de raad die terugkoppeling wil geven van gemeenschappelijke regelingen? Is alles net gezegd in het vorige Forum hierover. Ik zie dat dat het geval is.

7. Overzicht toezeggingen en moties (volgt bij een volgend forum)

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 7. Overzicht toezeggingen en moties. Daar is een mededeling van de griffie over. Op dit moment kon de lijst niet bijgewerkt worden, dat is even de omstandigheid. En daarom komt er in september een nieuwe actuele versie. Het voorstel is om het dan in het Forum te behandelen zodat die dan actueel en up to date is en we hem ook goed af kunnen doen.

8. Vaststellen verslag 16 mei 2023

De voorzitter: Ga ik graag door naar agendapunt 8. Dank u wel. Vaststellen van het Forum-verslag. Bent u akkoord met het verslag? Ik zie geen opmerking vanuit het Forum.

9. Raadsvoorstel Tussentijds Advies over representativiteit PBO Stichting Omroep Rijswijk aan Commissariaat voor de Media (RV 23-049)

De voorzitter: Dan gaan we verder naar agendapunt 9, met vaststelling van het verslag. Het raadsvoorstel tussentijds advies over representativiteit PBO Stichting Omroep Rijswijk aan het Commissariaat voor de Media. Wie wil daarover het woord? De heer Knigge, gaat uw gang.

De heer Knigge: Voorzitter, dank u wel. Het CDA heeft kennisgenomen van de voorgestelde leden van het Programma Beleidsbepalend Orgaan van de Omroep Rijswijk. We hebben er een opmerking bij en nou, voor ons ook geen onbelangrijke. We zien dat de vertegenwoordiger van de ouderen niet iemand is die specifiek komt uit de hoek van de ouderen of de ouderenorganisaties maar iemand is die er namens Welzijn Rijswijk in zit. Die overigens ook vertegenwoordiger is voor de stroming maatschappelijke zorg en welzijn. Ja, wij vinden dit eigenlijk niet juist, los van de persoon of de organisatie. Het is geen kwalificatie over of de persoon of de organisatie maar wij vinden het goed als namens de ouderen direct een ouder in zit die direct betrokken is op de leefwereld, de problematiek van ouderen of dat het een vertegenwoordiger is van een ouderenorganisatie. En ja, wij zouden dus graag zien dat die persoon dus dat een andere persoon daarin komt. Graag willen we het college vragen deze boodschap aan de Stichting Omroep Rijswijk door te geven en hen te vragen op zoek te gaan naar een andere kandidaat. En dit is voor ons ook een belangrijk punt en ja, anders hebben we toch twijfel of we dit onderwerp kunnen steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar de overkant, de heer Ezinga.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank. Ook al in een eerdere samenkomst met collega raadsleden zojuist toch wat kennisgenomen, daarvoor al kennisgenomen van het voorstel, hebben wij vanuit onze fractie toch wel enige twijfels, fronsende wenkbrauwen. En dat heeft wel te maken met wat de heer Knigge net zei vanuit het CDA. Want wij zien dat er ledige vragen zijn om na te gaan of zij een goed idee kunnen vormen over het geheel wat de omroep zich voorhoudt. Echter, we zien dat de leden die daarbij betrokken zijn soms niet hun eigen achterban kunnen representeren op enige wijze omdat zij niet of niet meer die doelgroep kunnen representeren vanuit hun positie. Ze zijn geen oudere of ze zijn niet betrokken bij een ouderenbeweging of ze zijn niet betrokken bij de kerk. Kan de wethouder hierin verdere verduidelijking geven waarom het op die manier is vormgegeven en vindt hij dit dan ook een representatieve manier waarop we dit dan kunnen onderzoeken?

De voorzitter: De heer Veerman, D66.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij het vorige en ik heb daar nog twee aanvullingen op. Eerste aanvulling is dat wij, dat het ook zo is dat PBO een aantal keren per jaar moet vergaderen, een maximum van vier volgens mij. Ik ben ook nieuwsgierig of daar, kijk, wij hoeven niet de notulen te zien denk ik. Maar het zou goed wezen dat de ambtenaar daar wel inzicht in krijgt of er een besluitenlijst is van dat overleg, of dat heeft plaatsgevonden ja of te nee en wat er dan voor de rest uitkomt. Dat zou wel interessant zijn. Ook gezien dat het een afspiegeling is natuurlijk van de samenleving die deze mensen vertegenwoordigen om te kijken wat dat voor het programmabeleid van de lokale omroep betekent. Want dat is natuurlijk wel interessant om te weten van wat daarmee gedaan wordt en of daar dan ook invulling aan gegeven wordt. En dat is voor onze raad natuurlijk ook best interessant. Dan kom ik bij mijn tweede punt. Ik denk dat het goed is, want we hebben natuurlijk weinig controlemiddelen behalve dit. En ik hoor heel veel mensen zeggen, ja, het moet anders of het moet dit of het moet zus. Dat kan natuurlijk maar ik denk wel dat het tijd wordt om eens te kijken, en volgens mij begrijp ik dat in het verleden hebben we daar wel eens een klein aanzetje toe proberen te doen ook als raad in de vorige periode moet het geweest zijn, om te kijken hoe wij als gemeenteraad omgaan met publieke informatie in mediazaken. Misschien is het goed om te kijken of er niet mediabeleid ontwikkeld zou kunnen worden voor de gemeente Rijswijk. En dan een heel breed, kranten, publieke media, noem alle zaken maar op, om daar nou eens een verdieping aan te geven. Mede ook omdat het regio mediabeleid van de lokale omroep aangepast gaat worden dus die subsidiestromen gaan straks ook anders worden. Dus dan moet de regio gaan samenwerken met elkaar en dat betekent dus dat gemeentes bij elkaar moeten gaan zitten. En dat geeft ons de tijd om ook te kijken tot 2025, hoe we dan straks met die vergunning eventueel wel of niet om willen gaan en dan zijn we daarop voorbereid. Want nu, ja, kunnen we eigenlijk weinig inbrengen of andere partijen toelaten, is dit eigenlijk voldoende voor opnieuw een bepaalde periode? Wat ook terecht is want we kunnen daar heel weinig mee en dat ligt ook bij de Tweede Kamer om daar iets anders mee te doen, maar als gemeente kan je daar niet zo heel veel anders mee op dit moment. Dus ja, daar zijn we genoodzaakt om het zo te doen en anders kunnen we niks dus. Maar is wel goed om dat mediabeleid, om te kijken of we daar misschien inderdaad een meerderheid voor kunnen vinden om daar iets mee te gaan doen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zie Beter Voor Rijswijk achteraan, de heer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. Beter Voor Rijswijk heeft ook het stuk gelezen. We hebben wel een paar kleine vraagjes. Aansluitend op wat net al onze voorganger heeft gezegd, is het ook verstandig dat er twee keer dezelfde naam in één commissie zit? En de vraag die wij hadden, aan de persoon zelf zijn nagevraagd of ze erin zitten. Maar dan vraag ik me af, moeten de organisaties waarvoor zij doen er ook niet vanaf weten dat zij daarin zitten want zij tekenen of zeggen het onder die naam? Dat is eigenlijk mijn vraag voor de wethouder.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Van Nunen, PvdA.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, eigenlijk is alles gezegd dus ik wil alleen wel mijn steun betuigen aan de vragen die gesteld zijn. Ik ben ook heel benieuwd naar de antwoorden van de wethouder, met name naar de vraag van het CDA en VVD en eigenlijk ook de twee andere partijen voor mij. Ik hecht eraan om duidelijke antwoorden ook te krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog één keer rond. Mevrouw Oude Alink, GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ook inderdaad meer om mijn steun uit te spreken voor wat er eerder is gezegd. Ik sluit me erbij aan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Geef ik graag het woord aan de wethouder, de heer Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank voor de vragen ook. Ja, ik begin toch eventjes bij de algemene vraag over het vertegenwoordigen van een organisatie. De mensen die op deze lijst staan die vertegenwoordigen de organisatie door ervaring en werkzaamheden die zij in het werkveld hebben opgedaan. Het hoeft niet direct zo te zijn dat die persoon nog bij die organisatie op dat moment werkzaam is. We moeten ook constateren dat ook voor een PBO, ook voor de omroep het lastig is om echt een goede invulling te geven. Niet iedereen wil in zo'n PBO zitten dus er wordt goed gekeken naar of die mensen ook daadwerkelijk de ervaring hebben. Als wij kijken naar de voorbeelden die genoemd zijn, Welzijn Rijswijk vanuit de ouderen, ja, dat is wel iemand die twintig jaar bij Welzijn Rijswijk gewerkt heeft en dus ook echt wel daadwerkelijk werkveldervaring heeft. Dus in het algemeen wil ik daar toch wel over zeggen dat het hoeft niet per se zo te zijn, om ook even op de heer Nunnikhoven terug te komen, dat die persoon exact nog bij die organisatie werkzaam is. Het kan best zijn dat die dus op dat moment, op dit moment niet meer werkzaam is. En de organisaties op de hoogte stellen. Ja, uiteindelijk gaat het dus inderdaad om de ervaring die die persoon heeft opgedaan. En dat die dan op dat moment aangeeft dat die bij een organisatie werkzaam is, dat voegt op dat moment niet heel veel toe. Als de organisatie daar zelf bezwaar tegen heeft dat dat genoemd wordt, ja, dan zou daar wellicht vanuit die organisatie dan iets over gezegd moeten worden. Ze vergaderen vier keer per jaar. Dat het wel eens een keertje niet doorgaat, dat het drie wordt, dat is wel eens gebeurd maar meestal wel. En we krijgen daar ook de notulen van. Dus wij zijn op de hoogte van wat daar besproken wordt en we kunnen dus ook wel degelijk sturen daarop. De heer Veerman vroeg ook, het mediabeleid. Ja, we hebben dit eerder natuurlijk aan de hand gehad. Een tijdje geleden hebben we een discussie gehad ook over de omroep en over hoe wij daarmee omgaan. In 2025 komt er natuurlijk een herijking, gaan we kijken naar een nieuwe concessie. En daar is ook toen geloof ik door Beter Voor Rijswijk heel duidelijk aangegeven, we willen graag dat er gekeken wordt naar de wijze, naar het programma van eisen dat we opstellen om ook echt iets mee te kunnen geven aan die omroep hoe wij graag ons mediabeleid willen invullen. En ik denk met de nieuwe wet die er aankomt is dat een suggestie die ik sowieso een tijdje geleden ook al intern besproken heb, om daar misschien iets verder dan te gaan dan een PvE en daar inderdaad een beleidsstuk van te maken. Ja, tweemaal dezelfde namen op een lijst voor meerdere organisaties of in ieder geval meerdere groepen. Ja, dat is ook wederom als er genoeg kennis bij die persoon aanwezig is om dat op een goede manier te doen is dat geen, vanuit in ieder geval de Mediawet, geen beletsel om het op die manier te doen. En dan komt er natuurlijk ook wel weer bij kijken, mensen vinden voor zo een organisatie, ja, dat is ook niet altijd even lastig. We hebben dit in principe ook altijd zo gedaan. Het moet ergens tussen de vijf en de twaalf mensen moeten het er zijn. Dus dat wil niet zeggen dat ... Er kunnen dus dubbelingen in zitten, dat is via, voor de wet in ieder geval toegestaan. Ik denk dat ik alle vragen beantwoord heb, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Ik kijk naar het Forum maar wilde eerst even bij u checken. U heeft net gezegd dat het programma van eisen dat vooraf naar de raad gaat een beleidsstuk wordt. Mag ik dat noteren als toezegging en met welke termijn?

De heer Wit: Nou, wat ik gezegd heb is dat ik wil kijken of ik een programma van eisen meer richting een beleidsstuk kan laten gaan. Maar ik denk inderdaad dat het gezien de nieuwe Mediawet wel verstandig is dat we daar een beleidsstuk van maken. Nou, in 2024 gaat de nieuwe, dat zal in 2024 worden, niet eerder, ik weet

in 2025 gaat de nieuwe concessie in dus dan moet het vastgesteld zijn. Dus ik vermoed dat, ja, laten we proberen om dat voor de zomer van 2024 voor elkaar te hebben.

De voorzitter: Dank. Ik zie het Forum instemmend knikken dus volgens mij is het een duidelijke verduidelijking naar het Forum toe wat er komt. Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn. De heer Knigge.

De heer Knigge: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik begrijp wat de heer Wit ook gezegd heeft, ook ten aanzien van dat je zegt, iemand is deskundig op dat terrein en ook al treedt die buiten die organisatie, dat dat prima een vertegenwoordiger kan zijn. In dit geval, specifieke geval, ja, zeggen wij dus van, ik ken toevallig ook de persoon, ik ken de organisatie ook, dat is verder prima. Maar het gaat erom dat we eigenlijk graag zien dat echt iemand die zelf ouder is of verbonden is aan een ouderenpartij en die dus de problematiek echt heel goed kent van dichtbij, dat die dat ook in kan brengen in de organisatie, in dit beleidsbepalend orgaan. En vandaar dus de vraag, en daar is volgens mij de wethouder niet echt op ingegaan om te zeggen van, is hij bereid om deze boodschap aan de Omroep Rijswijk over te brengen en dat zij bereid zijn om op zoek te gaan naar iemand anders?

De voorzitter: Zijn er nog meer bijdragen in tweede termijn? Dan inventariseer ik even. Dank u wel. De heer Ezinga.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank. Ik heb met belangstelling de beantwoording van de wethouder aangehoord en ik haal er twee take aways uit eigenlijk die bij mij nog wel wat discussie oproepen. Want hij geeft aan dat voor de samenstelling van het PBO het ervaring hebben opgedaan al voldoende is om in de PBO deel te nemen. Maar hoe zou de wethouder in dit geval dan verklaren dat er voldoende sprake is van representiviteit op dat moment in termen van de afspiegeling van de huidige samenleving? Als ik twintig jaar geleden bijvoorbeeld een functie heb verricht op gebied van sport en educatie. Ik chargeer het, u snapt het, maar ik zie daar wel een probleem. En ik zou daar toch een andere vorm van instrumentarium aan willen zien, wil dat dan daadwerkelijk ook leiden tot een goede en valide afspiegeling van de samenleving en niet op deze manier. En dan geeft u als argument dan, ja, het is moeilijk om mensen te vinden en ja, wie gaat dat dan doen? Ja, met alle respect, daar zal dan toch enige creativiteit tegenaan moeten worden gegooid. Dat doen we ook bij andere gremia waarbij we mensen moeten vinden en dan zullen we hier iets meer inzet voor moeten plegen om te kijken of we mensen kunnen bewegen een dergelijke functie te bezetten. Dank. Uw reactie hierop graag, dank u wel.

De voorzitter: Dank. Ga ik door naar de heer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. En wethouder, bedankt voor de beantwoording. Ik heb gehoord wat u zei. Er zijn heel veel vrijwilligersorganisaties in dit lijstje en die zien op dit moment dat er namens hun vereniging of stichting gepraat wordt. Als dat toch niet van belang is vraag ik me dan af, waarom staat de organisatie en instelling er dan bij? Als dat niet van belang is. Want er zijn nu wel organisaties die hun naam zien waar meegetekend zijn maar die niet wisten dat die persoon erin zit. Dat is mijn vraag voor tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Zag ik mevrouw Van Nunen de hand nog opsteken.

Mevrouw Van Nunen: Ja, ik had de vraag zowel van het CDA nog die in tweede termijn als ook van de heer Nunnikhoven. Er staan duidelijk organisaties, instellingen achter en een professional die namens een

doelgroep spreekt vind ik toch iets anders dan iemand uit de doelgroep zelf. En u weet denk ik waar ik op doel en dat had te maken met wat het CDA zei. Dus ik vind dat geen overtuigend antwoord van de wethouder. Dus ik zou graag zien dat juist die doelgroep ook vertegenwoordigd is waar we het net over hadden en niet een professional namens de doelgroep. Of ja, niet namens de doelgroep, namens een organisatie die voor de doelgroep werkt.

De voorzitter: Dank. Dan kijk ik nog één keer rond en geef ik graag het woord aan de wethouder, de heer Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het blijft zo dat leden van de PBO, dus het is wetmatig vastgelegd, een stroming vertegenwoordigers, hetzij door ervaring en of door werkzaamheden kennis hebben van de behoefte binnen die stroming. En ik denk dat de mensen die op deze lijst staan dat ook daadwerkelijk hebben. De organisaties staan daarachter om ook aan te geven dat ze die ervaring hebben. En of ze dat op dit moment hebben of een jaar geleden. Mijnheer Ezinga zegt, ja, twintig jaar geleden. Ja, dat is natuurlijk wel inderdaad een heel end geleden en dan zou je kunnen overwegen om te zeggen van, ja, is dat nog representatief? Maar er wordt ook echt gekeken naar recente ervaring. Het is niet zo dat wij mensen erin zetten die door ontwikkelingen niet meer mee kunnen en niet meer weten wat er speelt. Er wordt echt gekeken of deze mensen vertegenwoordiger zijn van een organisatie of in ieder geval van een stroming. Uiteindelijk is het zo, is het natuurlijk wel aan de raad om te bepalen of u instemt met deze lijst. Als u zegt van, nou, wij vinden echt dat deze lijst niet voldoet aan de eisen die gesteld worden in de Mediawet, dan is het aan u om via stemming deze lijst niet goed te keuren. En dan gaan we terug naar de omroep en die moet dan binnen, zal waarschijnlijk door de Mediawet dan door de Commissariaat van de Media de mogelijkheid krijgen, wat ook in het voorstel staat, om binnen vier maanden een nieuw persoon aan te leveren. Lukt dat niet en komen zij echt helemaal niet uit die lijst, wat ook in het voorstel staat, dan kan dit leiden tot de intrekking van bovengenoemde aanwijzing. Dus het is aan u om dat te bepalen. En het is, ja, natuurlijk kunnen we prima vragen aan de omroep om toch beter mensen te vinden die daar meer aan voldoen.

De voorzitter: Dank. De heer Ezinga.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank. Ja, een korte interruptie op datgene wat de heer Wit net verklaarde aan ons. Ik snap wat hij zegt maar klopt het dan dat de kaders die worden gesteld volgens de Mediawet dan nog steeds gelden als er een nieuwe lijst wordt samengesteld? Dus dat het gaat om ervaring hebben opgedaan dan wel werkzaam zijn? Of kunnen wij dan ook iets zeggen over die kaders om dat instrument dan iets meer aan te scherpen en daadwerkelijk ook die validiteit op de afspiegeling van de samenleving te waarborgen?

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit: Ja, het PBO is gewoon gebonden aan wat in de Mediawet aangegeven wordt over deze mensen. Ik kan daar, wij kunnen daar wel eisen over neerleggen maar uiteindelijk is het gewoon de Mediawet die daarover gaat. Dus die omschrijving gaat niet nu veranderen. Nee, dat zal niet, dat kan ik niet zomaar toezeggen, dat wij daar wel een verandering in kunnen aanbrengen. Dus u zult altijd moeten kijken als u zegt van, nou, er zijn een aantal personen op deze lijst waarvan we vinden dat ze niet voldoen, dan zal de omroep gericht op zoek moeten gaan naar mensen die wellicht op een andere wijze daar meer ervaring of meer betrokken zijn. Wellicht kunt u dan wel zelf als raad nog wat wensen aangeven hoe die mensen dan betrokken moeten zijn. Maar dat is niet volgens de wet dan vastgelegd. We kunnen ook vragen om het aantal leden uit te breiden eventueel, dat zou natuurlijk ook nog kunnen. Dat we zeggen van, nou, we vinden het ook met die dubbele namen die erop staan, we willen daar toch een verandering in hebben, we gaan de lijst uitbreiden.

Dan zal ook de omroep aan het werk moeten gaan. Dat kunnen we aan ze vragen. Dus ja, dat is een beetje zoals het er nu bij staat. Ik kan daar verder zelf niet zoveel aan veranderen, zoals u begrijpt. Ja, ik denk dat ik dan in tweede termijn alle vragen wel beantwoord heb want het zat ongeveer op dezelfde lijn dus.

De voorzitter: Dan kijk ik naar het Forum en mag ik concluderen dat het een bespreekstuk wordt? Ik zie geknik in het Forum en dan staat dit genoteerd als bespreekstuk voor de volgende raad.

10. Raadsvoorstel Retail- en Horecabeleid (RV 23-050)

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 10. Raadsvoorstel Retail- en Horecabeleid Rijswijk. Mag ik handen zien van degene die graag een woord willen voeren? Dan begin ik graag bij GroenLinks, de heer Smith.

De heer Smith: Ja, dank, voorzitter. Dank voor het woord. GroenLinks heeft met aandacht dit voorstel gelezen en na het lezen van het onderzoek, de daarbij opgenomen presentatie en de reactienota hebben wij hierover de volgende vragen. Sommige vragen worden een beetje ingeleid maar ik zal het zo kort mogelijk houden in verband met normaal gesproken de tijd. Het in de inleiding genoemde participatieproces bestond uit vier onderdelen. GroenLinks mist in dit proces toch de direct en indirect betrokken inwoners, bewoners en heeft daarom de volgende vraag. Is het zo dat inwoners van Rijswijk enkel via het digitale platform hebben kunnen reageren en zo ja, op welke wijze worden de direct omwonenden bij de gebiedsontwikkelingen in de toekomst geïnformeerd en wel meegenomen in het proces? De reactienota is gebaseerd op reacties zoals deze geplaatst zijn op de website samen.rijswijk. Dit zijn reacties die geschreven zijn van 25 januari tot 13 februari. Er zijn ongeveer twintig reacties binnengekomen. Hoe interpreteert de wethouder dit aantal? Zijn er via andere kanalen ook na 13 februari nog reacties binnengekomen en zo ja, zijn deze ook verwerkt in de beleidsnota? En dan betreft de groenzones, betreft de Landgoederenzone, worden hier belangrijke en richtinggevende zinnen aan gewijd. De Landgoederenzone wordt ook genoemd als een van de drie uitzonderingslocaties betreft nieuwe horecazaken. En dat terwijl in deze nota ook staat dat reguliere horeca hier ongewenst is. Kan de wethouder verklaren hoe deze twee zienswijzen zich met elkaar verhouden? Nog even over die reguliere horeca die ongewenst is. Heeft dit invloed op de toekomstige vergunningverlening van de reeds bestaande horecavoorzieningen? En dan nog een vraag over Landhuis De Voorde. Die wordt ook besproken in het andere Forum maar dit gaat even over de lichte horeca. Hij wordt in de verkoop gezet met een mogelijke bestemming lichte horeca en ruimte voor 35 parkeerplaatsen maar het gaat me even over de lichte horeca. Betreft, heeft deze uitspraak ook gevolgen voor het bestemmingsplan voor de nieuwe eigenaar of valt dit ook onder de uitzonderingslocatie dat hier gewoon toestemming voor wordt gegeven? Dan over de tennisparken. De ontwikkeling van de tennisparken en transitie naar de padelbanen met gevolg dat er meer bezoekers en meer bewegingen met geluid komen en hierdoor kunnen vergunningsaanvragen verwacht worden vanuit die verenigingen, voor uitbreiding van de terrassen en tijden. Hoe worden deze beoordeeld in het licht van deze beleidsnota en de toekomstige beleidsvisie op de Landgoederenzone? En aansluitende vraag, onder welke categorie vallen valt de horeca van de terrassen van de tennisverenigingen? Dan het laatste over de Landgoederenzone. In het stroomdiagram staat dat hier alleen doelgericht bezochte exclusieve concepten worden toegestaan. Heeft dit gevolg voor de reeds bestaande horeca-activiteiten op de tennisparken? Over Oud Rijswijk twee concrete vragen. In hoeverre heeft de gemeente via deze beleidsnota of straks met het omgevingsplan invloed op het aantal kappers-, massage- en schoonheidssalons of het aantal afgeplakte etalages? En heeft het nieuwe terrassenbeleid gevolg voor de reeds overdekte terrassen? En zo ja, op welke wijze wordt hier met de betreffende ondernemers gecommuniceerd? Dan heb ik nog wat algemene vragen. Het gaat over autoluwe winkelgebieden. Op de visuals van de specifieke winkelgebieden wordt met het

STOMP-principe ruimte gegeven aan voetgangersgebieden en autoluwe aanrijroutes en is er op meerdere plekken één of wel of geen bewaakte, nee, geen één of een bewaakte fietsstalling ingetekend. GroenLinks rekent erop dat de uitwerking van dat plan ook daadwerkelijk wordt meegenomen. Nou rekent erop is misschien een verkeerd woord, vertrouwt erop dat het wordt meegenomen. En over de groene centrumgebieden. Fijn dat het belang van vergroening in de versteende winkelcentra uw aandacht heeft. We zouden graag zien dat er waar mogelijk in plaats van verplaatsbaar groen, zoals plantenbakken zijn, ook vaste struiken en bomen geplaatst worden. De reden moge u bekend zijn. Dat het verantwoord aanbod GroenLinks is voor ondernemers die met een bewust, gezond en duurzaam aanbod een bijdrage leveren aan een gezond en duurzaam Rijswijk. Heeft het college met dit instrument keuze op het aanbodtype? En als laatste vraag, in het stuk wordt aangegeven dat een snackbar als lichte horeca en een shoarmazaak als middelzware horeca wordt gezien met als argumentatie de overlast op de omgeving. Waar is dit argument op gebaseerd en wat is volgens u dan precies het verschil tussen een snackbar en een shoarmazaak? In het Havenkwartier zou dus wel een snackbar maar geen shoarmazaak mogen komen. Is dat zo? Dank voor uw aandacht, vragen voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank. Ik kijk verder op de rij, de heer Verbrugh of de heer ... Ja?

De heer Verbrugh: Dank u wel, voorzitter. D66 is blij dat er nu een integrale visie en beleid ligt op de toekomstige ontwikkelingen van de retail en horeca in onze stad. Wij zijn wel blij dat er inderdaad toch redelijk wat input is geleverd op de conceptvisie en dat die ook duidelijk is vertaald in de aanpassingen van de eerste versies. Dus D66 Rijswijk ondersteunt in beginsel dit voorstel. Wel hebben we een aantal kanttekeningen en verduidelijkingen die voor een deel in lijn liggen met die door GroenLinks zijn geuit. Met name gaat het ons om hoe ondernemers nu worden meegenomen en betrokken bij de verdere ontwikkeling van dit beleid? En gaat de gemeente inderdaad actief sturen en heeft de gemeente wel voldoende instrumentarium daarvoor om die sturing ook werkelijk gestalte te geven zodat dit beleid ook in de praktijk uitgevoerd gaat worden op redelijke termijn? Tweede vraag is, een belangrijk uitgangspunt van dit plan is concentratie, compactisering wordt het ook wel eens genoemd, van de horeca- en retailvoorzieningen op een aantal plekken in Rijswijk. Twee hoofdplekken en vier buurtcentra en nog een buurt steunpunt. En de vraag wordt dan, hoe gaat men die plekken dan precies afbakenen en wat mag er dan wel en niet precies in de randen nog van die gebieden gebeuren? Is daar duidelijkheid over of krijgen we toch weer discussies die wij, waar de bakker wordt gehuisvest in de toekomst en waar precies ook weer niet? Dan tenslotte bij de inrichting van de gebieden ziet D66 Rijswijk graag veel aandacht voor toegankelijkheid van de gebieden. Ook de veiligheid natuurlijk en de bereikbaarheid zijn belangrijk maar ook de toegankelijkheid voor alle inwoners, met name ook de inwoners die te maken hebben met een beperking. Het gaat dan over goede bestrating, egale bestrating, voldoende openbare toiletten en dat soort dingen doen echt ter zake. Dus ik vraag daar extra aandacht voor, u kan dat altijd teruglezen in deze stukken. Dat was onze bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. Ja, wat Rijswijks Belang betreft ligt er een prima beleidsstuk met veel tijd en aandacht geschreven. Participatieproces vinden we ook goed vormgegeven als we kijken naar de ondernemings- en de vastgoedeigenaren. We hebben de wethouder ook regelmatig op foto's gezien tijdens wijkshows en dat kunnen we heel erg waarderen hè, zo weten we wat er leeft op straat. Dus als we kijken naar wat er op papier vaststaat, dan kunnen we ons daar volledig in vinden. We willen uiteraard nog wel wat aandachtspunten meegeven en dat ligt hem dan vooral in de uitvoering van het beleid dat voorligt. Want er

wordt veel gesproken over kleinschalige wijkwinkelcentra waar alles dan vertegenwoordigd moet zijn en diversiteit van ondernemers. Als we dan bijvoorbeeld kijken naar de Henri Dunantlaan en wij zouden daar een wijkshow doen, dan denken we van, nou, één grote supermarkt, twee gelijksoortige wat kleinere supermarkten. Wij missen daar dan gewoon echt een slager, een drogist, een groenteboer. En dan snap ik dat we vanuit de gemeente dat niet voor het kiezen hebben maar we zouden de wethouder toch willen vragen, nou ja, om te kijken hoe hij dat aan kan jagen vanuit het ambtelijk apparaat. Verder ook specifieke aandacht voor Rijswijk Buiten, waar natuurlijk een heleboel nieuwe inwoners zijn. En in het stuk is ook opgenomen dat het voor de leefbaarheid belangrijk is dat er voldoende aanbod is aan horeca en detailhandel. Ja, dus ook daar de vraag of de wethouder dat extra wil aanjagen? Want we wonen inmiddels met een heleboel inwoners. Ook de seniorenflat worden inmiddels gevuld. Er is één openbaar vervoer halte. Ja, die mensen missen daar gewoon voorzieningen. En ten slotte komen bij onze fractie wel eens signalen voor van ondernemers die zich niet gehoord voelen of die vinden dat er niet voortvarend vanuit het ambtelijk orgaan gehandeld wordt. Wij zouden het fijn vinden als er ook genoeg tijd, aandacht en ruimte gegeven wordt aan die menselijke maat. Maar ook om gewoon voortvarend te willen meedenken met de ondernemers. We hebben onszelf volgens mij een 7 ten doel gesteld als streefwaarde voor de excellente dienstverlening en daar zien wij nog wel ruimte voor verbetering.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk verder, de heer Ezinga.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank u wel. Horeca en retail is mijn favoriete onderwerp zoals u al weet dus met plezier zal ik dit uitspreken. Nee, u weet, het is niet mijn onderwerp maar ik ga het bespreken omdat mijn collega boven zit. Desalniettemin, een visie, een visie tot 2030. Ten behoeve van die visie zijn enkele, nou ja, flinke kwantitatieve cijfers opgenomen. Maar kwalitatieve ontwikkelingen die van invloed zijn ontbreken goeddeels. Wat is daarvan de reden en maakt dit de houdbaarheid van deze visie dan niet kwetsbaar? En hetzelfde geldt ook voor de uitgangspunten die in paragraaf 3.3 worden genoemd. Dat zijn uitsluitend getallen. Maar als het gaat om een visie, wat is dan de grote vraag, wat is uw kwalitatieve ambitie? Wanneer bent u trots? Ter illustratie van bovenstaand punt, paragraaf 2.2, horeca als gevolg van Covid in 2023 onder druk. Dat is nu, is dat iets wat zo blijft? Wat zijn die lange termijn gedachten daarop? Op bladzijde 17 staat wel een lange termijn verwachting namelijk dat er meer online supermarkt aankopen worden gedaan en dus minder vierkante meters supermarkt nodig zijn. Daar wordt de conclusie aan verbonden dat er zorgvuldig omgesprongen moet worden met uitbreidingswensen van supermarkten. Vraag aan de wethouder in dit geval. Als een supermarkt zelf een businesscase maakt met betrekking tot uitbreiding en die pakt positief uit, denkt u dan niet met mij dat die beter beredeneerd is dan een algemene assumptie? De positionering van flietsbezorgers is diffuus in dit verhaal. Wat is hun status? Toch geen detailhandel? En bent u het met me eens dat deze distributiecentra niet in een winkelgebied of woonwijk terecht horen? En vangt u dit met dit beleid afdoende af? Oud Rijswijk. Wat verstaat u onder dominant aanwezige terrassen waar u iets aan wil doen? En ook, wat wilt u daaraan doen? Ik lees verder dat er strikter gehandhaafd wordt op bestaande beleidsregels maar ook dat de beleidsregels worden aangepast. Is dat de meest logische volgorde? En geldt die handhaving ook op de winkelpanden maar die nu bewust niet langer als winkel in gebruik zijn? Mooie posters achter de ramen over potjes in de winkel, daar trapt u toch niet in? Ten aanzien van die beleidsregels, deze visie is algemeen. Concretisering vindt plaats in omgevingsvisie, bestemmingsplannen en beleidsregels. Bij deze eerste twee is er sowieso betrokkenheid van de raad. Zegt u toe dat dit voor de beleidsregels ook het geval zal zijn? De aanlooproute met een knip in het midden van de Julianastraat is nogal willekeurig. Er staan winkelpanden net aan de andere kant. Waarom is nu voor deze onzalige constructie gekozen? Het heeft ons een mooie Franse bakker gekost en we krijgen een makelaar voor terug. Bent u daar nou zelf ook erg tevreden

over en wat doet dit voor het beeld in de stad? Veel kleinere centra hebben last van sociale onveiligheid. Weesfietsen, verrommeling. Als oplossing noemt u een aantal oplossingen zoals CCTV die mogelijk ingezet kunnen worden. Mogelijk kan inderdaad alles maar wat gaat u morgen nu concreet doen om die problematiek aan te pakken? Iets wat ook buiten deze visie meermaals aan de orde komt. En zou het niet los moeten staan van deze visie en sowieso moeten gebeuren. Tot slot, als een winkelpand buiten een gezonde gebied ligt, de ondernemer vertrekt en er wil een nieuwe ondernemer in, is dit dan mogelijk? Tot zover eerste termijn.

De voorzitter: Dank. Ga ik naar de overkant. De heer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. En bedankt voor het stuk. In dit geval is horeca wel mijn oude liefde zeg maar. Dus ik heb daarnaar zitten kijken en ik ben ook naar de informatieavond toentertijd geweest waar het inderdaad over het uitbreiden van vooral de supermarkten ging. En daar gaf ik die avond eigenlijk ook aan dat ik denk dat er in Rijswijk ook genoeg horecazaken zijn die willen uitbreiden. Dan hoeft u niet 19 tot 34 horecazaken erbij te hebben als de ene uitbreidt want dan zijn er meer capaciteiten. Dus mijn vraag aan de wethouder is, zou er contact genomen kunnen worden met de horecabedrijven die dat zouden willen? En wij lazen ook in Oud Rijswijk dat door het verplaatsen of het willen verplaatsen van de supermarkt daar, het staat op de kruising van het Mallegat zeg maar. Maar ik denk dat ze dan de parkeerplaats Mallegat proberen. Is dat een voorstel van dat bedrijf of is dat ook echt de visie van de gemeente Rijswijk om dat te heroverwegen? Dat waren mijn twee vragen in de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Knigge.

De heer Knigge: Voorzitter, dank aan de wethouder voor de aangeboden stukken. We vinden het een goed leesbaar raadsvoorstel en een zeer omvangrijk achterliggend beleidsstuk met mooie analyses en voorzien van mooie illustraties. Toch willen we, wil de CDA-fractie de wethouder meegeven dat naar ons idee het in de tekst van het raadsvoorstel wel over elkaar heen buitelt van ambtelijke begrippen en overleggen die plaatsvinden, zo'n visie, toekomstperspectief, Omgevingswet, omgevingsplan, verordeningen. Dat levert toch ook bij ons ook wel veel onduidelijkheid op, veel vragen op. Dat toch wat onduidelijkheid is ook waar we precies naartoe koersen. En ook in het verleden heeft onze fractie meerdere keren dit punt van onduidelijkheid ook aan de orde gesteld. Op zich kunnen we de belangrijkste ideeën die erin staan, en dan, nou ja, noem ik bijvoorbeeld het inzetten op twee hoofdcentra, de Bogaard en Oud Rijswijk en uiteraard de transitie van de Bogaard naar een breed, multifunctioneel winkelcentrum, dat we dat ondersteunen. Het zijn denk ik goede ideeën. Verder hebben we nog een aantal suggesties, ideeën die we gewoon aan de wethouder mee willen geven. In het stuk wordt uitgebreid stilgestaan bij de parkeerproblematiek bij de ingang oost van Oud Rijswijk. Bij de Aldi is dat. Aan de ene kant wordt aangegeven dat er parkeerplaatsen verdwijnen, elders staat weer dat deze gecompenseerd worden. Wij vroegen ons af, in de buurt staat Park Hofrust, dat wordt verkocht. Biedt dat misschien mogelijkheden om daar een klein stukje van af te halen wat misschien extra parkeerplaatsen kan opleveren. Zomaar een idee. Ik ben benieuwd wat de reactie van de wethouder is. En daarnaast ook aangegeven staat in de beleidsnota dat de west en oost ingang van het centrum Oud Rijswijk niet echt aantrekkelijk is en gesloten overkomt. Er zijn veel kleine terrassen bij bestaande horecagelegenheden. Als suggestie, wat zijn de mogelijkheden om misschien één of twee grotere open terrassen daar te creëren in het centrum van Oud Rijswijk? Bijvoorbeeld ter hoogte van de kerk of ter hoogte van de Hema. Hoe kijkt de wethouder daarnaar? Graag de reactie.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Van Nunen zie ik. Of niet? Nee? Mevrouw Van Nunen, gaat uw gang.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, dank. Veel gezegd. Ik vond, met waardering voor een heel mooi inderdaad stuk met veel illustraties en teken, ik bedoel, verbeelding er ook in sprekend zittend, vond ik het toch een technisch stuk uiteindelijk met te weinig politieke ambitie zoals eigenlijk de VVD ook volgens mij naar vroege. Het is een goede analyse van het huidige aanbod maar in hoeverre is dit toekomstbestendig? En dan bedoel ik toekomstbestendig tot na 2028? Want dan komt een herijking begrijp ik en dan loopt het nog door tot 2030. Dat misten we toch een beetje, een wat langere termijn en horizonverkenning. En dat is jammer want daarmee sluit je volgens ons ook een stukje innovatie uit die misschien nog net iets sprankelender is dan in dit stuk staat. Hoe kijkt de wethouder daartegenaan? Dus voor ons is het toch een vrij traditioneel opgesteld stuk. Wij sluiten ons aan bij de vragen van GroenLinks daar waar het om participatie gaat, is dit nou representatief? En hoe gedegen of waardevol zijn die twintig reacties voor de wethouder om daar het beleid qua participatiehoofdstuk ook op te baseren? Zijn er niet meerdere kanalen geweest waar u, u zegt het zelf wel, door ambtelijke verkenningen en door schouwen, maar andere kanalen waar u ook gebruik van had kunnen maken? Voorzitter, wij horen graag de antwoorden. Dank.

De voorzitter: Dank. Mijnheer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij, Rijswijk is te spreken over het horecabeleid. Het is een stuk dat een goede onderbouwing kent van data, een mooi beeld schetst van hoe Rijswijk er met de horeca en detailhandel voor staat. De analyses geven ook ons als raad grip om te sturen en de keuzes die worden gemaakt zijn daardoor erg duidelijk. We hebben er wel een aantal vragen over. Waarom is er geen behoefte aan zware horeca? Wij begrijpen dat voor veel ondernemers het wellicht nu niet het juiste moment is om zo'n zaak te openen. Maar mocht een ondernemer dit wel van plan zou zijn voor jongeren in Rijswijk is het wellicht wel een toevoeging. Wat is de beweegreden om dit niet te doen? En wat betekent het voor bijvoorbeeld de club in De Halve Maan? Een punt van kritiek zou nog kunnen zijn dat het beleid toch wat achterwege blijft in bestaande buurten die behoefte hebben aan faciliteiten. Als voorbeeld het Waldhoornplein wordt benoemd, hier zou geen ruimte kunnen zijn voor een supermarkt. Dit vragen wij ons af. Als iemand een supermarkt zou willen creëren, wat is daarop tegen? Betekent dit beleid dat als er een investeerder of een ondernemer of een keten een kleine supermarkt zou willen openen, wordt dit dan tegengehouden en wat is daarvan de reden? En daarnaast hoopten we eigenlijk nog op een analyse of in de analyse te lezen hoe het staat met de wijken zoals de Strijp of achter in de Bomenbuurt of Eikelenburg? Dit zijn wijken die ver van de centra liggen en geen faciliteiten hebben op dit gebied. Is hier behoefte aan horeca of detailhandel. Is hier nog naar gekeken? Dat waren de vragen, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dank aan het Forum voor de inbreng. Mijnheer Van Damme, bent u zover? Het is een lijst met vragen dus we hebben enig begrip dat u eventjes sorteert.

De heer Van Damme: Ja, nee, dank u wel, voorzitter. Ik ga mijn uiterste best doen om alle vragen te gaan beantwoorden. Maar ik kan u bij voorbaat beloven dat ik wellicht wel een vraagje vergeten ben maar ik heb er heel veel opgeschreven maar ...

De voorzitter: Het Forum zal u helpen en eraan herinneren. We blijven allemaal aandachtig naar u luisteren of het goed gaat, mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Daar reken ik ook op en daar vertrouw ik ook zeer op. Ik ben ook eerlijk gezegd blij met de betrokkenheid van het Forum en met de belangstelling dat het gelezen is. En dat het ook vragen bij u oproept in een meedenkende sfeer en ook in een uitleggende sfeer. En ik denk dat het ook belangrijk is dat we

een wat integralere visie, ja, het blijft dan toch ambtelijk, zegt de heer Knigge, maar je probeert er toch structuur aan te brengen via die visie. Omdat we nu zitten met een aantal plannen, dat zijn echte, ja, dan gaat het om de notitie standplaatsen, het horecabeleid, dat stamt allemaal uit 2004 of 2012 of de beleidsnotitie uitstallingen uit 2012. Ja, en ik hoop dat we met elkaar hier de richting kunnen vaststellen waar we daarmee om, hoe we daarmee omgaan met het herijken of het vernieuwen van die reglementen en verordeningen die eronder liggen. Zoals bijvoorbeeld op lijst notitie terrassen, u had er ook al vragen over. Nu wordt dat heel erg juridisch aangevlogen en ja, dit poogt toch proberen. Ik heb er alle waardering voor want we zijn echt die wijken ook echt in geweest. In sommige buurten hebben we gewoon, zijn we gewoon maar langsgegaan bij de ondernemers want die kwamen niet op de avond zelf af. Toen zijn we gewoon gaan aanbellen van, nou, hoe gaat het hier nu eigenlijk? Hoe doet u dat en heeft u nog meer wensen? Dus in die zin is die participatie op die manier heeft die voltrokken. Ja, en inwoners hebben dan via samen.rijswijk hun mening kunnen uiten. Dus die zijn niet afzonderlijk in een enquête of iets dergelijks bevraagd. Dus eigenlijk voor het eerst dus die gewenste structuur voor winkels en horeca in de hele gemeente. De winkels, de detailhandel, ja, die hebben het gewoon echt, echt heel erg moeilijk hè. Dat is echt, ja, die hele wereld is ook veranderd. Nou ja, ik hoef het online shoppen niet uit te leggen. Dat doen ze bij mij thuis ook heel veel merk ik aan de pakketjes, maar dat verandert dus het winkelconcept. Nou, we zijn daar in De Bogaard natuurlijk hard mee bezig om dat met wonen te gaan combineren, met andere ... Het kleiner maken van het aantal, van het winkel en horeca aanbod hier en ook wat meer dienstverlening op de toekomst ook te accommoderen. Dus in die zin is het mooi een voorbeeld van, ja, toch wat er eigenlijk leegstand, heel veel leegstand hadden we hier. Hebben we nu eigenlijk nog maar strategische leegstand in De Bogaard dus dat vind ik wel een mooie ontwikkeling. Het belang van het clusteren van die concentratie binnen die winkelgebieden, die twee hoofdcentra in ieder geval, dat is van belang omdat die winkeliers ook van elkaar profiteren. Dus als je die centra te veel uit elkaar gaat leggen, ja, dan vinden de klanten hun weg niet meer. Dat is ook de reden dat we zeggen voor het Waldhoornplein bijvoorbeeld. Ja, natuurlijk werken we mee aan initiatieven die ondernemers hebben maar eigenlijk is het meest dichtbij De Boogaard en daar zitten ook al ondernemers. Dus de buurtfunctie voor hier is dan De Bogaard. De Bomenbuurt, ja, ik woon er zelf, mijnheer Zoghbi. Ja, in tien minuten ben ik in Oud Rijswijk. Dus ik vind dat op zich niet ver. En als het gaat om de vestiging van winkels en horeca en detailhandel of andere initiatieven, dan is natuurlijk het bestemmingsplan het uitgangspunt. Dat is natuurlijk ook juridisch maar dit geeft dan ook richting aan de uitzonderingen die je zou kunnen maken bij het beoordelen van dat soort initiatieven. Daarvoor hebben we ook het ruimtelijk initiatievenoverleg ingericht waarbij toch de grondhouding is, ja, tenzij, in plaats van, mits het past binnen allerlei beleidsstukken. Maar als het echt niet past of er is echt geen mouw aan te passen, dan is het dus nee, tenzij. Of ja, mits maar nee, tenzij. Om dat nog even helder te krijgen. En ik denk dat het ook goed is, en dat hebben we ook al terug gehoord van de ondernemers van, gewoon het voeren van een duidelijk en consequent beleid. Dat zorgt dat die investeringen ook gewoon toenemen dus dat die markt ook wat loskomt. En dat je dus probeert ook op die manier die innovatieve concepten van de grond te krijgen. U kunt dit traditioneel noemen maar ook die toekomst is ook lastig voorspellen. Ik kan u ... Er komen in de toekomst ook gewoon winkels waar je waar wat past en vervolgens bestel je het meteen op een zuil en dan wordt het bij je thuis gebracht bijvoorbeeld. Dus ook die ontwikkelingen zijn heel erg bezig. Dat is natuurlijk lastig om daar in zo'n stuk al op te gaan anticiperen want de ontwikkelingen die de horeca en detail heeft meegemaakt afgelopen jaren, voor corona al maar ook zeker na de corona, die hadden we natuurlijk ook niet kunnen voorspellen. Maar wat wel duidelijk is dat het de functie van zo'n winkelcentrum verandert hè, van meer van het shopgedeelte naar meer een beleving. Dus ook vandaar dat meer groen daarin en dat je ook andersoortige winkels ziet en ook eventueel wat dienstverlening. Dat even als algemene introductie. En, nou ja, die supermarkt, die speelt dus wel echt een hele belangrijke rol ook voor de levendigheid van je winkelgebied. Dus vandaar dat er ook berekend is voor de

winkel. Komt er dus iemand met een initiatief voor een supermarkt in Waldhoornplein, nou, dan zullen we daar in eerste aanleg behoudend mee omgaan. We willen natuurlijk uiteindelijk alle initiatieven niet tegengaan maar je hebt ook te maken met de zittende ondernemers die hun businesscase ook hebben opgesteld op basis van het vigerende beleid, de bestemmingsplannen, et cetera. We hebben natuurlijk ook al eens nog niet zo lang geleden een supermarktkwestie aan de hand gehad. Dat nog even als algemene inleidende beschietingen. En dan ga ik toch even wat specifiek, ja, dan moet ik er toch even doorheen gaan qua vragen. Als je het hebt, die betrokken ... Ja, ik heb geprobeerd toch een aantal vragen al te beantwoorden daarin, ik hoop dat ik daarin geslaagd ben. Maar ik ga nu even gewoon het lijstje af zoals ik dat had opgeschreven. Nou, de betrokkenheid ben ik op ingegaan. Dan die Landgoederenzone. Ja, ik moet zeggen, dat gaat echt om de vestiging in bestaande gebouwen dus niet, nieuwe horeca mag zich alleen vestigen in bestaande gebouwen om de erfgoedwaarde van het gebied te beschermen. Dus nieuwe horeca zie je steeds een maatwerkoplossing waarbij moet worden getoetst of het beoogde concept binnen de omgeving past. Dat is natuurlijk wel heel belangrijk in die Landgoederenzone. Nou, we hebben daar recent nog een horecabestemming of leisurebestemming was het van de bowlingbaan afgehaald en tot wonen omgezet. Dus die horeca bij die tennisvereniging is eigenlijk een paracommerciële activiteit en geen reguliere horeca. Dus, ja, daar zijn eigen regels voor en ook die beleidsregels zullen we gaan aanpassen als het goed is. En dat in antwoord op die vraag. En valt Landhuis De Voorde dus onder die uitzondering? Ja, is een bestaand gebouw dus. De beoordeling over die, en die terrassen, die categoriseer ik ... Ja, u wil graag toetsen op, kijk, je toetst een beetje globaal op de dienstverlening, horeca, retail, dat zijn allemaal categorieën die je maakt. Maar je kan natuurlijk niet zeggen, een massagesalon vind ik niks dus dat kan, dat mag niet. Dat is toch een verregaande bemoeienis. Ja, de markt van vraag en aanbod die speelt nou eenmaal gewoon en massagesalons, ja, ik kom er nooit maar volgens mij, dat valt gewoon in de categorie dienstverlening. Maar ja, in het buiten ... Dus op die manier wordt dat dus beoordeeld, dus aan het bestemmingsplan wat daar staat. Nou, het bestemmingsplan bijvoorbeeld specifiek in het geval van de bakker, een bakker of een bakker, ik vind het wat ingewikkeld om op specifieke casuïstiek in te gaan. Maar als daar geen bestemming horeca en detailhandel op zit, ja, en er gaat iemand zich wel vestigen, ja, dan vindt daar een andere toetsing voor plaats. Maar tegelijkertijd heb je natuurlijk ook te maken met zittende ondernemers die je daarmee wellicht mogelijk benadeelt en ook een omgeving die daar verder een rol in speelt. Ja, de snackbar en de shoarma, ik vond het een mooie vraag van u. Voor zover ik weet, ja, koop je een berenklauw, of wat is het, een kroket in een snackbar en in een shoarmatent koop ik doorgaans shoarma. Maar ik ken de shoarmazaak, die overigens ook kroketten verkopen. Maar het is ook bedoeld ter illustratie van de horecacategorieën. Kijk, een grillroom is bijvoorbeeld vaak wat later geopend en sluit wat meer aan bij de avondhoreca dan een snackbar. Sommige snackbars, ik ken er eentje toevallig waar ik zelf vaak kom, daar ben ik soms te laat. Dus die worden gewoon, die beide vormen worden gewoon toegelaten in de centrumgebieden, met uitzondering van het Havenkwartier overigens. En ook, ja, de hoeveelheid kappers, u zal ook niet verbaasd zijn, we hebben er ook niet zoveel verstand van maar dat is ook een kwestie van vraag en aanbod. En u verzoekt om vaste struiken. Ja, ik kan daar in dit beleid geen uitspraken over doen wat voor struiken, hoe die struiken komen eruit te zien. Maar ik begrijp uw oproep en we zullen zeker op basis van de kansen die hier geschetst zijn per gebied mee aan de slag gaan om die vergroening ook voor elkaar te krijgen. We hebben dus specifiek ook bijvoorbeeld voor De Bogaard een centrummanager waar we deels aan meebetalen, dat hebben we voor Oud Rijswijk ook. We hebben nog een accountmanager specifiek op Oud Rijswijk zitten voor wat betreft allerlei activiteiten die daar plaatsvinden. Maar ook om te proberen iemand die zich wil vestigen maar daar gelet op de bestemming niet kan vestigen, te accommoderen of die ergens anders in het winkelcentrum zich kan vestigen. En een specifiek met de bakker waar veel emotie bij speelt, hebben we dat ook, zijn we ook echt met hem of de centrum of accountmanager in ieder geval aan het kijken waar die wel kan landen. Want zeer zeker is dat een

hele mooie aanvulling voor een winkelgebied als Oud Rijswijk. Waarbij je ook moet constateren, en dat zie je ook in het rapport staan, dat juist dat langgerekte centrum van Oud Rijswijk ook gebaat is bij de concentratie. Dan over de flitsbezorgers. Ja, eens, die horen in principe niet in winkelgebied thuis. Daar zijn volgens mij ook heldere regels voor. Die zit er nu wel maar dat is ook tijdelijk, tegenaan van tijdelijke leegstand omdat daar tegenover de flitsbezorger gebouwd wordt. De betrokkenheid van de raad bij de beleidsregels en de verdere uitvoering. Ja, die is, die vind ik zelf ook wel een uitdaging want over het terrassenbeleid is bijvoorbeeld heel veel, kunt u heel veel van vinden, daar vindt u ook heel veel van. Maar ik wil al die beleidsnotities en ook dat terrassenbeleid natuurlijk in eerste instantie met de ondernemers gaan ontwikkelen en de omwonenden. En feitelijk is het dan zo dat het college dat vaststelt. Dus ik zit zelf ook wel te zoeken van, hoe kan ik u als raad hier nou goed bij betrekken, hoe kunnen we dat doen? Ik vind het wat ver gaan om hier een raadsbesluit voor neer te leggen. Maar ja, ik kan u zeggen dat ik u daarvan regelmatig op de hoogte hou. En inderdaad, het is zo, ben ik helemaal met u eens, de heer Ezinga van de VVD, dat het nu misschien wat uitstraalt dat er te veel moet worden gehandhaafd op de terrassen. Het is misschien wat negatief neergezet maar ik denk dat juist die covid ook heeft laten zien dat er veel kansen zijn met betrekking tot de terrassen. Dat we eerst daarvan uit denken, het terrassenbeleid gaan aanpassen en pas daarna natuurlijk op basis daarvan overgaan tot handhaving. Tenzij het nu leidt tot verkeersproblemen, et cetera. U vroeg ook nog aandacht voor de beveiliging in de winkelstraten. Ja, zeer zeker is dat een punt van aandacht. En dan als een winkelier vertrekt dan blijft die bestemming in principe daarop staan. Ja, tenzij het een winkelier is die een pand heeft en daar vertrekt maar evident in een woonwijk ligt, ja, dan zullen we daar kijken of we met de eigenaar van het pand een geschikte bestemming voor kunnen vinden zoals een woning ligt dan wat meer voor de hand. Maar goed, dat ligt natuurlijk ook aan de particuliere eigenaar van die panden. Ja, de heer Nunnikhoven vroeg of we contact gaan opnemen met de horecamensen. Ja, ik zou het toch het liefst zo zien dat de horecaondernemers contact met ons opnemen. Dat is mogelijk, dat is gewoon te doen. We hebben op dit moment geen achterstanden in de vergunningverlening. Ik weet dat het een ingewikkelde invulbrij is om een vergunning aan te vragen want heel veel van die vergunningen die worden echt incompleet aangeleverd. Maar dat betekent niet dat we zeggen, nou, het is niet goed dus we doen niks. Nee, we bellen op, we denken mee met de ondernemer om te kijken hoe we die aanvraag passend kunnen krijgen en zo volledig mogelijk kan zijn om daarop te besluiten. Maar goed, al die extra vragen heen en weer, dat heeft natuurlijk wel wat te doen met de doorlooptijd. Dan dus wat betreft. Ik zie onszelf dus inderdaad niet als makelaar om echt de horeca aan te trekken. En natuurlijk, als ik contact heb zal ik altijd vragen van, goh, is het niet interessant om je daar te vestigen? Ik hoop dat u dat ook doet overigens omdat wij natuurlijk enorme mooie winkelgebieden hebben. Dus dat in antwoord op uw vraag. Ik hoop, de heer Knigge, dat ik een aantal van uw vragen al heb beantwoord. Of daar ruimte is bij de Hema en de kerk specifiek voor terrassen, ja, dat zal toch wel moeten blijken uit het terrassenbeleid. Maar ik ken de Hema doorgaans niet als een terrassen, behoefte heeft aan een terrassenuitbreiding. Weinig politieke ambitie, mevrouw Van Nunen. Ja, ik vind het eigenlijk wel erg ambitieus wat er ligt. We hebben echt per winkelcentrum, er zijn er vijf en twee hoofdstructuren, op detailniveau in de kaart gebracht waar kansen en ontwikkelingen liggen. Daar gaan we gewoon echt ook mee aan de slag. Dat heb ik al aangegeven wat voor capaciteit dat we inzetten. Ik vind dat we wel heel veel capaciteit inzetten. Het is ook heel erg belangrijk voor de vitaliteit van onze stad. Dus ja, wanneer ik tevreden ben is als we gewoon met de ondernemers in die gebieden echt stappen kunnen maken om die levendigheid daarin te behouden en te verbeteren in die gebieden. En dat wil ik nadrukkelijk doen samen met die ondernemers die zich daar vestigen, en de bewoners overigens want die zijn er daar ook. Dus in de Strijp, ja, daar vroeg u nog specifiek naar die wijk ook hè. Ja, dat ligt wat mij betreft ook wel redelijk in de buurt van, dat is echt een woonwijk dus ik zie daar niet iets van horeca in wat veel overlast veroorzaakt. Dus vandaar dat dat niet is opgenomen in dit beleid omdat de bestaande voorzieningen voldoende zijn, worden geacht eigenlijk op basis van dit rapport.

Eens even kijken, ik denk dat ik wel ongeveer zo aan mijn ... De toegankelijkheid heb ik nog een vraag over, dat was van mevrouw Van Nunen ook en de heer Smith. Ja, het staat echt in het stuk, dat de toegankelijkheid ook echt een belangrijk thema is. Ik kan u het paginanummer, zou ik even moeten opzoeken, maar we hebben er echt wel aandacht voor, toegankelijkheid überhaupt in brede zin is heel belangrijk. Bewaakte fietsenstallingen. O ja, de parkeren of Hofrust, vroeg u, mijnheer Knigge, of we bij Hofrust daar niet wat groen kunnen weghalen en wat parkeerplaatsen kunnen neerzetten. Ja, ik ga niet over parkeerbeleid, laat ik dat vooropstellen. Nee, maar alle gekheid op een stokje, in principe is dat natuurlijk niet het uitgangspunt want we hebben bestaande parkeergelegenheid daar. En parkeren is natuurlijk wel, in het bijzonder in Oud Rijswijk heb je wel zes parkeerplaatsen ongeveer, een uitdaging zullen we maar zeggen. Dus waar we ook een, ja, nu niet concreet actiepunt aan kunnen knopen maar wel aandacht voor hebben bij de verdere uitvoering. Want voor de winkeliers vind ik in ieder geval dat parkeren heel belangrijk omdat ... Nou, en dat geldt dan nog even over, is het de wens van de gemeente om die supermarkt in Oud Rijswijk te verplaatsen of is het ook de wens van de ondernemer? Kijk, het zou vanuit, want alles is opgehaald vanuit de visie goed zijn als je daar een supermarkt hebt die groter is dan daar nu zit op een bepaalde plek. Er is één supermarkt wat uitgebreid dus die onderneming heeft voor zover ik weet ook wel die ambitie. Maar die ambitie zal natuurlijk wel vanuit die ondernemer zelf moeten komen en de ruimte moet er ook maar zijn, want daar is met name het probleem in Oud Rijswijk. Ja, dan denk ik toch, ja, waarom geen zware horeca? Ja, het blijkt toch, dat was ook nog een vraag van u denk ik ook, mijnheer Zoghbi, voor de jeugd waarbij u de aanneming heeft dat de jeugd altijd op zoek is naar zware horeca. Dat geeft niet want daar was ik vroeger ook altijd hoor. Maar ... Ja. Nee, dat blijkt toch echt wel uit de participatie, uit het onderzoek ook dat we daar, ja, en jongeren ook, Delft en Den Haag is dermate nabij dat je de zware horeca daar opzoekt. Mensen zeker jongeren ook vaak niet geneigd zijn om Rijswijk als een interessante uitgaansplek te houden, te zien. Desalniettemin, mocht zich daar een initiatiefnemer toe nemen dan geldt ook weer het principe van, dan wordt het ruimtelijk getoetst en dan wordt natuurlijk wel in overleg gegaan met die ondernemer wat de mogelijkheden daarvan zijn. En blijkt Rijswijk dan geen goede plek, dan zullen we hem zeker accommoderen ergens in Den Haag of in een andere gemeente want die samenwerking op dat vlak doen we natuurlijk ook. Eens even kijken, ik weet niet of ik alle vragen heb beantwoord maar ik denk dat ik lang genoeg aan het woord ben geweest. Dus wat mij betreft was dit het voor het eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Dan kijk ik naar het Forum en dan eerst naar mijnheer Smith. Ik neem aan dat er een behoefte is aan een tweede termijn dus ik ga gewoon even een hele ronde doen langs de woordvoerders van net en kijk ook wie er nog eventueel aan wil sluiten. De heer Smith, gaat uw gang.

De heer Smith: Dank u, voorzitter. Wethouder, dank voor de antwoorden. Ik ga me tot drie vragen beperken. Met de ... Ik snap dat u geen massagesalons kunt verbieden, daar ging het mij ook niet om. Mij ging het over of de gemeente straks invloed heeft op de kwantiteit, op het aantal zaken, bedrijven met dezelfde diensten in een beperkte ruimte. Dat is eigenlijk waar het in Oud Rijswijk een beetje om draait, waar er veel onrust over is en over de afgeplakte etalages. Mijn tweede vraag gaat over, ik ben benieuwd naar uw interpretatie van de twintig reacties van inwoners. Ik heb me bewust niet uitgesproken met een oordeel daarover maar ik ben wel benieuwd naar de uwe. En de laatste is, in de toekomst als er terrassen in de Landgoederenzone, die zijn er, die worden toegestaan, dat heeft u uitgelegd. Maar als er uitbreiding gevraagd wordt van de terrassen zelf fysiek plus de openingstijden, kan dat, wordt dat geregeld in deze nota? Dit zijn mijn vragen voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank. De heer Verbrugh.

De heer Verbrugh: Volgens mij staat die aan. In mijn eerste termijn heb ik gesproken over, wat kan de gemeente nou werkelijk doen als ze actief wil sturen op dit beleid en ook te zorgen dat het beleid ook in de praktijk wordt vormgegeven op den duur? En er zijn een aantal voorbeelden. Kan bijvoorbeeld de gemeente goed onderscheid maken tussen dienstverlenende bedrijvigheid versus winkels en retail en horeca? En hoe gaat men dat dan ook aanpakken? Kan de gemeente goed afgrenzen hoe zo'n centrum, waar dat winkelgebied dan of waar het retailgebied dan precies ophoudt en wat voor instrumenten gaan ze daarvoor inzetten? Hetzelfde geldt ook voor de bereikbaarheid. Kunnen de mensen daar komen? Zijn er voldoende parkeergelegenheden? Er is een eerdere toezegging gedaan om bijvoorbeeld voor Oud Rijswijk alle parkeeropties goed in kaart te brengen. Zit dat dan ook straks in de uitvoering van dit beleid? En last but not least, ik heb het gehad over de toegankelijkheid, met name voor mensen met een beperking ook. En worden mensen met een beperking ook nog meegenomen zeg maar als de doelgroep bij de vormgeving van de toegankelijkheid van deze centra? Dus wat kan vooral de gemeente en gaat de gemeente zelf doen?

De voorzitter: Nog heel even de microfoon uit. Ja, dank u wel. Nee. Ik ga door naar de VVD, de heer Ezinga.

De heer Ezinga: Ja, voorzitter, dank u wel. Mijnheer Van Damme heeft veel verteld en ik ben het met hem eens dat die een goed doorvlochte technische verhandeling heeft gegeven voor een komende tijd. Maar ik deel toch echt wel de gedachte ook van mevrouw Van Nunen die refereerde naar politieke ambitie. Ik zie ook meer een visionaire ambitie die ik graag wat meer in de tekst had willen zien. Dus mijn collega gaf ook letterlijk in de tekst die die mij aangaf, wanneer bent u nou trots op datgene wat we gaan bereiken? Wanneer gaan we nou echt dat gevoel ervaren van, nou, hiermee willen we ook als Rijswijk ervoor staan zonder dat er een kwantitatief aspect aan wordt gegeven. En dat ontbeert wel regelmatig met de visies en de strategische nota's, juist omdat dat een subjectieve aard heeft vind ik persoonlijk, dat is wel lastig te definiëren. Toch zouden wij dat waarderen als u dat zou proberen toe te voegen daarin. Dus kunt u dat toezeggen aan ons? Dan met betrekking tot de vragen die ik heb gesteld. U heeft her en der antwoord gegeven op datgene wat wij hebben gevraagd. Ik wil wel nog even terugkomen op die beleidsregels. Want u gaf aan eigenlijk dat dat wel een uitdaging is van, ja, hoe ga ik dat dan terugkoppelen aan u als raad? Hoe gaan we daar nou mee om? Ja, daar moeten we dan denk ik dan ook maar een antwoord voor op vinden want wij zien daar echt wel het belang van in om daar wat meer zicht en grip op te krijgen. Dus ik zou graag ook die discussie met u verder willen voortzetten, ik heb daar ook niet meteen het antwoord op. Dan hebben we ook nog een stukje gehad over een stukje handhaving van beleidsregels. Dan gaat het ook bijvoorbeeld over de winkelpanden die nu niet als winkel in gebruik zijn. Betekent dat daar ook een directe toepassing op gaat plaatsvinden, die handhaving? Want daar heb ik het antwoord op gemist en misschien kunt u dat nog even voor mij herhalen? Ja, dat zijn eigenlijk wel mijn belangrijkste vragen in tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik, kijk ik verder de rij af. De heer Knigge? Nee. Mevrouw Van Nunen? Nee. De heer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Bedankt voor het beantwoorden of beschiëting van de vragen. Wat betreft de uitleg over het clusteren van de winkels om zo meer passanten te realiseren voor andere winkels en ondernemers, kan ik me zeker in vinden. Maar bijvoorbeeld die supermarkt op de Waldhoornplein zou ook deze stroom kunnen genereren voor dat centrum zelf. Naar ons inzien zou dit geen dreiging zijn voor andere ondernemers die daar gevestigd zijn. Ik zou graag de discussie hierover verder met u willen voeren. Ook gaf u aan dat u in de Bomenbuurt woont bijvoorbeeld en dat Oud Rijswijk het dichtstbijzijnde. Maar de Muziekbuit, als je helemaal achteraan woont, dan is dat voor veel ouderen en minder validen mensen ook wat verder om naar

de naar De Bogaard te komen. Dus ik zou denken dat daar dan een supermarkt wel op de juiste plek zou zitten. Dus dat wilde ik nog meegeven, dank u wel.

De voorzitter: Dank. Het woord is aan de heer Van Damme, wethouder, voor de tweede termijn. Als hij zover is.

De heer Van Damme: Natuurlijk, voorzitter.

De voorzitter: Ja, het kan soms heel snel gaan want ik zie meer mensen verbaasd kijken maar soms gaan we heel snel. Gaat uw gang.

De heer Van Damme: Nee, nee, dat kan heel snel. Of tenminste, ik hoop dat het heel snel kan. Wat doen we nou om actief te sturen? Ja, ik heb toch gepoogd aan te geven dat we sturen door, en wat we doen als gemeente is echt dus die voorwaarden creëren zodat je investeringen loskrijgt in die gebieden. Zodat je ondernemers echt activeert en duidelijkheid verschaft over wat er nou mogelijk is in zo'n gebied. En die duidelijkheid is gebaat bij een heldere, toch heldere uitgangspunten en heldere regels. Dus nou is het niet zo van de bestemming is de bestemming of zo maar het moet wel in de visie en in het bestemmingsplan passen. Het is nu zo dat voor Oud Rijswijk bijvoorbeeld de visie Oud Rijswijk is gebaseerd op bestemmingsplan 2013, is beperkender dan dit. Want nu worden de aanloopstraten ook benoemd als zijnde functioneel qua dienstverlening. En dienstverlening is echt wel wat anders dan horeca en retail. De uitbreiding van de terrassen wordt niet met dit beleid geregeld, de heer Smith, maar dat wordt wel straks in het terrassenbeleid geregeld. Wat we nader gaan uitwerken met alle betrokken ondernemers die daar een terras willen of de intentie hebben om een terras te gaan vestigen. En ja, kijk, en ik ben echt tevreden als we straks beschikken over een aantal of twee gezonde kernwinkelcentra, de Bogaard en Oud Rijswijk, wat compact is, wat veel aanloop genereert, waar veel bedrijvigheid plaatsvindt. En waar de ondernemers van elkaar profiteren en in positieve sfeer met elkaar activiteiten ontwikkelen. Ik zie dat hier veel in De Bogaard gebeuren, ik zie dat ook vanuit de BIZ in Oud Rijswijk gebeuren. Dus ik hoop dat we dat over een aantal jaren voor elkaar hebben. Dus dat is toch wel mijn visie. En dat we dus sterke ondersteunende centra hebben waar allerlei dienstverleners en ondernemers de ruimte krijgen om hun activiteiten en hun bedrijvigheid te ontplooiën. Want vergeet niet dat de winkeliers en het midden- en kleinbedrijf, dat valt dan een beetje onder de detailhandel, een enorme werkgever is voor de regio, voor de stad. Dus dat is toch mijn visie, ja. Dat nog in antwoord op de vragen van de heer Ezinga.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van de heer Ezinga. Gaat uw gang.

De heer Ezinga: Voorzitter, mijn advies aan de wethouder in dit geval is om toch iets meer tijd te nemen om deze visie verder te postuleren. Want ik denk dat het echt van belang is, gegeven de grote economische factor die het heeft in de gemeente, om daar een gedegen kwalitatieve onderbouwing aan te geven. En ik weet dat u dat kan en ik weet dat u dat wel heeft maar ik denk dat we daar meer woorden aan moeten besteden. Dus kunt u nogmaals toezeggen dat in deze nota aan te vullen naast de kwantitatieve en technische eigenschappen verhandeling die u hier eigenlijk geeft?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van Damme: Ja, ik ...

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, mag ik me daarbij aansluiten? Ter interruptie.

De voorzitter: Als u dan eerst even uw hand opsteekt, dan kan ik ook zien dat u een interruptie. Sorry, we zijn even wat snel. U wilt erbij aansluiten. Verder nog? Nee. Ja, mijnheer Nunnikhoven zie ik ook erbij aansluiten. Mijnheer Van Damme, graag een reactie.

De heer Van Damme: Ja, ik kan u toezeggen dat ik daarop terugkom als we dit weer opnieuw behandelen. Ofwel dat u het doorgeleid naar de raad voor besluitvorming ofwel ik weet niet wat u ermee gaat doen. Maar ik kan niet dan nog een stuk aanpassen daarop want dan is het echt, ja, dat is ingewikkeld want dat moet gewoon met een amendement dan. Maar ik zal zeggen dat ik daar een vlammend betoog over zal gaan houden.

De voorzitter: Ik zie mevrouw Van Nunen die daar nog een vraag over heeft.

Mevrouw Van Nunen: Ja, ik wil niet voor de heer Ezinga spreken maar voor mij heb ik, laat ik het zo zeggen, heb ik het begrepen van, neemt u nog iets meer tijd om deze visie net wat ambitieuzer verder aan te scherpen rondom inderdaad, ja, een toekomstperspectief waar een wat bruisender karakter uit spreekt. Maar dat zou mijn interpretatie zijn. Ik weet niet hoe de heer Ezinga dat interpreteert.

De heer Ezinga: Een vraag van mevrouw Van Nunen. Mijnheer Ezinga.

De heer Ezinga: Ja, dat is een goede vraag, voorzitter. Mevrouw Van Nunen zet me hier voor een positie waar ik denk van, willen wij dit stuk nu op een later moment nog eens een keer ter besluitvorming laten plaatsvinden? Ik vraag me af of dat wenselijk is hè? Gegeven het belang van het stuk om er ook daadwerkelijk uitvoering aan te geven. Zou ik dan in ieder geval wel inderdaad dat mondeling betoog tijdens de raad daar willen vragen. En in ieder geval het als bespreekstuk inderdaad willen inbrengen. Op basis daarvan zullen we dan denk ik een verdere besluitvorming laten plaatsvinden, voorzitter.

De voorzitter: Verder zie ik geen inbreng van de raad. Mijnheer, sorry, wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: De handhaving, ja, het zit natuurlijk, de handhaving van de zaken die niet in lijn zijn met het bestemmingsplan, zoals u aangeeft. Ja, kijk, het handhavingsbeleid is altijd dat je aan de voorkant zorgt dat naleving plaatsvindt. Dus de handhaving begint eigenlijk al bij de voorkant. En op het moment dat je signalen krijgt, dan ga je daarop acteren. Ik denk dat straks het raadsvoorstel misschien daar ook nog wel wat over gaat zeggen. Ik kan ook niet precies aangeven dat we direct gaan handhaven. Kijk, meestal is er een prudent aanvangsbeleid want je gaat natuurlijk in overleg met ondernemers. Je probeert ze te bewegen om andere ondernemersconcepten te bedenken, andere verdienmodellen. En dat is volgens mij de weg waarop je gaat handhaven. Mocht het allemaal niet leiden tot niets, ja, dan zou je tot het strakkere instrument van handhaving kunnen overgaan. Maar om daarvoor al te gaan zeggen dat je, dat vind ik toch wel in de zero tolerance zou ik toch afraden bij dit soort kwesties dus we moeten daar wel prudent mee omgaan wat mij betreft. De supermarkt, u wil daar nog met mij verder in discussie, de heer Zoghbi. Nou ja, dat moment is in principe nu. U ziet het anders, ik heb het laten onderzoeken en we zijn ook in overleg met de eigenaar. Er is één eigenaar namelijk daar van de panden in het Waldhoornplein, zijn we echt goed in overleg met het zorgen dat daar de juiste voorzieningen of dienstverlening, wat die van plan is om dat daar te laten landen. Ik zeg een supermarkt is bij voorbaat niet uitgesloten maar dat ligt niet in de reden van dit beleid omdat toch echt de supermarkt hier als nabij wordt gezien. Dus ja, u verschilt van mening op dit punt met mij en het onderzoek in

het participatieproces. Hoe ik dan die twintig reacties, wat voor oordeel ik daar vel kwalitatief gezien. Ja, ik ben heel blij met twintig. Ik ben blij met iedere reactie die komt op stukken die wij als gemeente publiceren. En ik roep ook altijd iedereen op om daar actief een bijdrage aan te leveren. Dus dat is mijn kwalitatieve oordeel daarover. Ik moet zeggen dat ik met belangstelling en waardering kennis heb genomen van alle input en dat we daar ook, ja, profijt van hebben getrokken en daar ook wijzigingen hebben doorgevoerd in het stuk.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van heer Smith.

De heer Smith: Mag ik een interruptie?

De voorzitter: Zeker, gaat uw gang.

De heer Smith: Betreft die participaties. Als de plannen straks verwezenlijkt worden en woonwinkelcentra worden gebouwd, gaat dan het participatieproces op dezelfde manier voort? U bent nu enthousiast. Ik verwacht straks als het op dezelfde manier gaat dat we straks weer heel veel insprekers hebben, heel veel boze mensen, misschien wel verdriet omdat ze niet het gevoel hebben gehad dat ze mee hebben kunnen praten, denken. En ik denk dat bij de uitwerking, nu is het nog heel groot maar bij de uitwerking van de plangebieden, dat het misschien serieuzer opgezet kan worden en niet alleen via een platform, een digitaal platform. Mijn mening.

De voorzitter: Dank, mijnheer Smith. Heel even, het wordt wat later op de avond dus als u interrupties wel kort en krachtig zou willen houden. Betogen mag u op andere plekken doen. De wethouder.

De heer Van Damme: Ja, dat voor de planontwikkeling is dat een goede suggestie. Ja, in de ontwikkeling van dit beleid is het misschien wat minder maar in de verdere uitwerking is het natuurlijk van belang om alle inwoners zo goed mogelijk mee te nemen. Dan had ik nog, zat ik nog in mijn tweede termijn?

De voorzitter: Ja.

De heer Van Damme: Ja, hartstikke goed. De bestaande zaken hebben we ook wel, is in de eerste termijn ook vaak aan de orde gekomen. U bent er niet meer op teruggekomen maar die behouden gewoon hun rechten, daar verandert niks aan. Dus dat is gewoon helder want dat is gewoon ook hoe dat juridisch zo zou moeten. Nou, dat tot zover mijn tweede termijn, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Ik kijk rond of er interrupties zijn, of er vragen zijn vergeten, het Forum nog andere punten heeft? Nee, ik zie dat niet. Gezien de inbreng stel ik voor dat het een bespreekstuk wordt. Ik zou ook de toezegging nog even nalopen. U heeft aangegeven toezegging te doen een vlammend betoog te houden in de raad over uw visie op horeca en retail. Correct? Ja.

De heer Van Damme: Ja, ik ben wethouder Financiën.

De voorzitter: Ja, ja. Dus u kunt ... Dus ik ga ervan uit dat u hele vlammende betogen kan houden. U had het ook over de aanpassing van beleid. En ik wil heel even een check doen, u had het onder andere over terrassenbeleid maar u noemde ook ander beleid. Dus voor de volledigheid, welk ander beleid is dat? En dan is er vervolgens een discussie over, tenminste, dat eigenlijk al dat beleid niet in principe terugkomt naar de raad omdat het een collegebevoegdheid was. Dus vraag aan u, geldt dat voor terrassenbeleid of al het verdere

onderliggend beleid? En volgens mij hebben we als Forum meegenomen dat we dan zelf moeten kijken hoe we dat aan de orde willen stellen als het niet terugkomt naar de raad. En met de griffie net even besproken, dat zou in het presidium kunnen. Dus maar de vraag aan de wethouder welk beleid hij op doelt?

De heer Van Damme: Over het beeldkwaliteitsplan, over het terrassenbeleid, over de, dus het beleid terrassen. Dit staat volgens mij ook in het raadsvoorstel, heb ik even niet paraat, in al de papieren hier. Met dat soort onderliggende beleidsnotities.

De voorzitter: Dank. Dat maakt het voor de griffie duidelijker om aan te geven wat het is. We zullen dan even naar vragen of in het raadsvoorstel of door uw medewerker even aan de griffie gemeld kan worden welk beleid het is, dat dat goed in de toezegging opgenomen kan worden en ook volledig in de raad daar een goed beeld bij is. Dan hoeft u niet nu verder te zoeken en kunnen we door met de agenda als het aan mij ligt. En dan zie ik één vraag van heer Smith.

De heer Smith: Er was nog een toezegging denk ik over het participatietraject wat meegenomen wordt in de toekomst, bij de volgende uitbouwprojecten.

De voorzitter: Ik kijk even naar de wethouder want participatie hebben we stand beleid over. Dus gaat uw gang, wethouder.

De heer Van Damme: Nou, ik heb in algemene zin gezegd dat het verstandig is dat we inwoners bij een vervolgtraject nauw betrekken. Maar als het gaat om de herontwikkeling van plangebieden en dat soort trajecten, dan zijn er bestaande procedures voor bestaand beleid dus dan doen we dat. Dat geldt dan weer niet voor het terrassenbeleid. De marktverordening, gaan we ook veranderen.

De voorzitter: Dank. Dan houden we het op deze twee toezeggingen en het bespreken in het presidium hoe we er verder mee omgaan.

11. Raadsvoorstel Plan van Aanpak voor het invoeren van een Rijswijkse Pandbrigade (RV 23-051)

De voorzitter: En ga ik graag door naar agendapunt 11. Raadsvoorstel Plan van Aanpak voor het invoeren van een Rijswijkse Pandbrigade. Wie in het Forum wil daarover het woord voeren? Ja, dank, dat zijn alle partijen. Ik begin graag bij mevrouw Ten Brummelaar.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. We hebben het stuk gelezen en een goed stuk. Inhoudelijk niet zo heel veel vragen op dit moment omdat wij erg benieuwd zijn strak naar de evaluatie na zes maanden en ik denk dat we daar ook gewoon op moeten wachten. Het is wel zo dat wij op dit moment al vanuit de bewoners te horen hebben gekregen dat er meldingen zijn gedaan bij een e-mailadres wat hiervoor werd gebruikt. Daar ontbreekt dan de ontvangstbevestiging en dat kan erg storend werken als mensen niet goed weten of een melding nou wel of niet aan is gekomen. Dat er niet op teruggekomen mag worden, dat is natuurlijk ook begrijpelijk omtrent privacy. Maar als er in ieder geval geïnformeerd kan worden dat de melding is ontvangen en dat die wordt opgepakt. Dus dat zou ik graag nog zien als toevoeging aan het stuk. Verder willen wij de mensen die dit gaan behelzen heel veel succes toewensen en, nou ja, hopen dat dit goed van de grond gaat komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mevrouw Ten Brummelaar. Kijk ik naar de heer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Duidelijk voorstel. D66 steunt dit voorstel ook om het aanpakken van misstanden in woningen, overlast en het voorkomen van uitbuiting te voorkomen. Dus daarmee heeft dit voorstel zeker dienstgedaan. We hebben nog wel een aantal vragen. Ik kom als voorstel tegen een van de eerste zinnen van het voorstel was mijn vraag, wat zijn nou precies de aanhangige financiële consequenties? Want die worden niet helemaal duidelijk uitgelegd. Daar ben ik eigenlijk wel nieuwsgierig naar geworden, vooral door de woordkeuze. De kosten zijn nog niet structureel gedekt en hoe gaan we daarvoor zorgen in de komende jaren? Misschien kunnen we ook kijken in de andere gemeentes hoe die dat financieren, zou ook wel misschien een optie kunnen zijn. Zijn er naast de maatschappelijke opbrengsten van een leefbare buurt en het aanpakken van misstanden nog baten te verwachten uit eventuele boetes? Hoe is de samenwerking geregeld met andere afdelingen van de gemeente zodat de informatie ook onderling gedeeld kan gaan worden? Zijn de controleurs van de Pandbrigade onderdeel van het team van boa's van handhaving Rijswijk? Goed dat er na twee jaar inderdaad een evaluatie plaatsvindt. Wordt er dan binnenkort ook eerst een nulmeting uitgevoerd? Zodat we dan daarna effectiviteit kunnen meten en kan de raad op de hoogte worden gebracht van de resultaten daarvan en de manier hoe de evaluatie heeft plaatsgevonden? We zouden ook graag zien dat het brede effect op de buurt en het inzicht over de buurt en de betrokkenen die in de buurt wonen hiervan ook wordt in meegenomen. Dank u wel.

De voorzitter: Ja. Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het probleem dat we hebben wordt goed geschetst in de stukken. Den Haag is een tijd geleden voortvarend begonnen met strengere handhaving op illegale en overbewoning waardoor er helaas wordt uitgeweken naar buurgemeenten zoals Rijswijk. Voor onze eigen aanpak kunnen we leren van soortgelijke gemeenten die al bezig zijn met een Pandbrigade en dat dat ook is gebeurd is wat ons betreft een heel sterk begin. De benodigde functies en fte's zijn overzichtelijk en goed onderbouwd. Het spreekt ons aan dat er een stevige juridische basis is via de juridisch medewerker en dat er wordt ingezet op een slimme prioritering door de analist. Hierdoor lopen we geen risico op handhavingsacties die juridisch niet houdbaar zijn of op het missen van handhavingskansen omdat problemen niet bekend zijn. Er ligt een uitgebreid plan dat aanstuurt op een echt integrale aanpak. Er wordt geluisterd naar signalen van inwoners met inderdaad, zoals mijn collega als zei, als bijkomend aandachtspunt dat de meldpagina op de website die er nog moet komen en of het e-mailadres eenvoudig in gebruik moeten zijn en goed gecommuniceerd moeten zijn. Maar er wordt ook eigen onderzoek gedaan door de Pandbrigade en in combinatie met de aanpak ondermijning, die er waarschijnlijk als ik het goed lees ook gaat komen, moet het een fikse verbetering opleveren. En we sluiten ons ook aan bij het inzicht dat de meldingen ook kunnen duiden op een zorgvraag en op kwetsbare inwoners. De Pandbrigade is ook een extra middel om mensen te vinden die hulp nodig hebben. GroenLinks roept de Pandbrigade op om, zoals ook aangegeven in het plan, goed de aansluiting te zoeken met zorg en met de maatschappelijke partners. Veel mensen die nu onveilig of onwettig wonen hebben er zelf weinig keuze in gehad. En het is wat GroenLinks betreft essentieel dat er wordt gehandhaafd op degene die verantwoordelijk is voor de scheve situatie, en dat is vaak niet de bewoner zelf. Mensen die mogelijk op straat komen te staan moeten goed worden opgevangen. Op pagina 14 staat, dit is een vraag, dat er handhavend kan worden opgetreden bij woningsplitsing tot een WOZ-waarde van 596.000 euro. Volgens mij is dit een variabele. Ik geloof dat we dat hadden afgesproken in de raad. Als ik het mis heb dan hoor ik het graag. Ik lees ook dat er duidelijk gemotiveerde momenten komen voor evaluatie en we zien de resultaten graag tegemoet, terwijl we ons ook realiseren dat een dergelijk nieuw project eerst een tijd moet draaien voordat de impact helemaal duidelijk is. En onze fractie is dan ook zeker bereid om de organisatie de tijd te geven en moedigt de nieuwe Pandbrigade van harte aan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik naar de overkant van de tafel. Ja. Moet heel even kijken, de heer Ilyas Shousha.

De heer Shousha: Yes, dank u wel, voorzitter. Partij Gelijkheid & Rechtvaardigheid heeft het raadsvoorstel met aandacht gelezen en had de volgende vragen. Op welke manier wordt de samenwerking met omliggende gemeenten concreet vormgegeven om ervoor te zorgen dat het waterbedeffect daadwerkelijk wordt voorkomen? Op welke manier wordt de effectiviteit van de Pandbrigade en de impact van hun acties gemeten en geëvalueerd? Hoe wordt de privacy van bewoners en de rechten van huurders beschermd tijdens handhavingsinterventies van de Pandbrigade en welke waarborgen zijn er om het misbruik te voorkomen? Dat waren onze vragen.

De voorzitter: Dank. Wij. Rijswijk. Geen woordvoering. PvdA, mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, interessant dit raadsvoorstel. We hebben er zelf om gevraagd via een motie. De vragen die wij nog hebben is inderdaad duidelijk wat er nu van ons gevraagd wordt qua fte. Maar wat denkt u echt op te lossen? Dus wat zijn de baten? Dat kan misschien de burgemeester toch nog even kort helder ook op ingaan. Dan ook met betrekking tot die uitbreiding, waar is die uitbreiding precies op gebaseerd? Want u moet toch eerst ervaring opdoen om te ervaren, laat ik het zo zeggen, wat de uitbreidingscapaciteit dan ook vraagt van de handhaving? En u zet er nu eigenlijk al een vast bedrag in tweede termijn op. Dus graag even uw verklaring of verantwoording naar waarom ook die forse investering in tweede termijn ook al nu zo expliciet gevraagd wordt? Is dat op basis van de praktijk in andere steden een tweede stap die u wil zetten of die we met elkaar zetten? Ik denk dat wat nog in het derde kwartaal naar ons toekomt, namelijk de opkoopbescherming, eigenlijk het echte werk gaat opleveren wat betreft de woningbouw. Niet wat betreft die andere zaken die u zegt, ondermijning, illegale prostitutie, enzovoort. Maar die opkoopbescherming, het voorstel daarvoor, die moeten we nog, dat moeten we nog krijgen. Het gaat hier eigenlijk op handhaving van splitsing van woning, verkamering van woningen en illegale opkoopbescherming. Maar daar waar we in het derde kwartaal echt aan de knoppen gaan draaien wat betreft de opkoopbescherming ben ik ook wel heel benieuwd of dan de capaciteit nog voldoende is? Daar hoor ik graag uw antwoord op. De meldingen moeten natuurlijk ook wel binnenkomen, hoe gaat u daar actief op anticiperen? Is ook mijn vraag. En inpassen van het huidige, van de uitbreiding in het huidige systeem van handhaving, zoals D66 ook vroeg. Dank u.

De voorzitter: Dank. Ja. De heer Knigge.

De heer Knigge: Voorzitter, CDA-fractie ondersteunt het plan voor de Rijswijkse Pandbrigade. Wel hebben we een aantal opmerkingen en vragen bij het plan van aanpak. We zien de noodzaak wel in van het doorschakelen naar de tweede fase, dus ter aanvulling op wat de PvdA net zei. En de inzet van meer personeel als meer problemen boven tafel komen, zoals de ervaring is in andere gemeenten. Want wij vinden dat het belangrijk is dat de inzet effectief moet zijn. Als het dus de ervaring is dat er steeds meer boven tafel komt, dan moet je daar ook denk ik op doorschakelen. De mogelijkheid zou voor ons wel zijn om te starten met de eerste fase en mocht meer personele inzet nodig zijn, deze te halen uit de capaciteit van de bestaande handhaving. Dan blijven de extra kost beperkt. Dus graag een reactie van de wethouder op deze mogelijkheid, dat je de intensivering in de tweede fase eigenlijk haalt uit de bestaande capaciteit. In samenhang hiermee heeft onze fractie er wel moeite mee dat voor het raadsvoorstel geen dekking is gevonden en de lasten waarschijnlijk ten laste komen van de algemene reserve. Ziet de burgemeester toch nog mogelijkheden voor een specifieke dekking? Kan zij daar op die vraag nog ingaan? En daarnaast zagen we in het stuk dat de startdatum van de

tweede fase ongewis is. En dat lijkt ons eigenlijk gewoon voor de financiële dekking lijkt ons dat lastig, dat geeft misschien problemen in de uitvoering. Wat zijn de mogelijkheden om dit beter te plannen en om een vast moment te prikken voor de tweede fase? Dank u wel.

De voorzitter: En dan kijk ik naar Beter Voor Rijswijk, woordvoerder. Ja. Sorry, u zit precies andersom dan hier stond. De heer Beij. Nee, zie je, De Vreede, ja. Sorry. Met excuus.

De heer De Vreede: Dank, voorzitter. Met belangstelling heeft Beter Voor Rijswijk het raadsvoorstel gelezen, waarvan de motie in januari unaniem is aangenomen. Ja, we zijn blij met de start van de Rijswijkse Pandbrigade en we hopen natuurlijk op het gewenste effect, dus te weten het opsporen, voorkomen en bestrijden van het oneigenlijk gebruik van woningen. Beter Voor Rijswijk zal dit ook met belangstelling blijven volgen en we kijken met belangstelling ook uit naar de evaluatie over een zes maanden. Daar wil ik het graag bij laten.

De voorzitter: Dank, de heer De Vreede. Ik ga het niet meer vergeten. Kijk ik naar de overkant. De heer Ezinga als afsluiting.

De heer Ezinga: Dank, voorzitter. Ja, het doet de VVD deugd dat er invulling wordt gegeven aan deze motie door een handhavend instrument om verkamering en splitsing van wonen aan te pakken. En niet alleen dat, ook alle andere activiteiten die leiden tot onveiligheid, tot ordeverstoring of tot andere vormen van problematiek, dat die met dit instrument kunnen worden opgepakt. Dit biedt vanuit een repressief kader een instrument aan de achterkant van de keten en daarmee invulling te geven aan deze problematiek. Echter zoals u weet is de VVD ook wel fan van een goedwerkend samenwerkend college waar portefeuilles overlappen. En het is, mevrouw Oude Alink die daarnet al aanstipte en ik denk dat dat een niet te vergeten onderdeel is, is dat als wij aan de ene kant handhavend optreden teneinde verkamering en splitsing tegen te gaan, we aan de andere kant een zorgvraagstuk krijgen rondom de mensen die onvrijwillig slachtoffer daarvan zijn. En wat mij betreft komt dat in dit voorstel onvoldoende aan de orde. En dat kan misschien ook wel komen door de enige spoed die we daarachter gezet hebben maar dat betekent wel dat we hier niettemin inderdaad wel wat aandacht aan moeten besteden. Dus mijn vraag aan de burgemeester in dit geval, hoe gaan we dit verder oppakken en in hoeverre is de rest van het college betrokken geweest bij de vorming van dit raadsvoorstel? En dan specifiek zou ik dan, dus in hoeverre wordt er dan bijvoorbeeld gecommuniceerd tussen de handhaving enerzijds en vergunningverlening anderzijds? Kan er dus ook meer vanuit een ketenperspectief worden nagedacht binnen dit voorstel? Tenslotte, er is over twee jaar een evaluatie gepland rondom dit instrument. Is het mogelijk dat er wel tussentijds structurele informatie wordt gegeven over de werking van dit instrument? De heer Veerman gaf al aan, nou, kunnen we een nulmeting, een soort van benchmark stellen hierin? Vind ik nog wat vrij lastig van, ja, wat zou dat dan precies betekenen hè? Want we hebben te maken met signalen. Je begint met nul en dan heb je er één, hoe moet ik dat precies voor me zien? Maar die aard en die omvang vind ik wel van belang om tussentijds al inzicht in te krijgen, in hoeverre gaat het om verkamering, splitsing, in hoeverre gaat het om bouwveiligheid of andere vormen van problematiek waar de Pandbrigade mee te maken heeft? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Ik ben rond. Burgemeester, kan ik u het woord geven? Bent u zover?

Mevrouw Sahin: Ja hoor, dank u wel, voorzitter. Dank aan de Forumleden voor hun bijdrage, hun inbreng en vragen. Het is inderdaad uw motie geweest die unaniem is aangenomen, mede ingediend ook door de Partij voor de Gelijkheid & Rechtvaardigheid. Die werd niet genoemd in het raadsvoorstel, dat wil ik wel expliciet

ook benoemen. En vanuit het team is er met heel veel energie gewerkt om een goed voorstel ook aan ons, aan u als raad ook voor te leggen. Het is uw motie geweest en dank daarom ook aan de complimenten die u heeft aangegeven. Er is heel goed gekeken naar de ervaringen van andere gemeenten. Naar Schiedam, omdat het vergelijkbaar is. Ook naar Den Haag, het is onze buurgemeente. Omdat daar een heel intensief groot Pandbrigade aan de gang is merken wij nu al het waterbedeffect. Dat daar signalen zijn, mogelijke signalen zijn. Het heel erg bewijzen kan je dat natuurlijk ook niet maar het is natuurlijk heel logisch dat als daar heel strikt wordt gehandhaafd als er zestien mensen in één kamer wonen, dat mensen ook in de omgeving gaan kijken waar ze wel terecht gaan komen. Dan ga ik even in op de vragen die gesteld zijn. Mevrouw Ten Brummelaar wees op goede manier van ontvangstbevestiging als je inderdaad een melding doet. Dat moet zeker heel goed op orde zijn. Mensen moeten ook uiteraard anoniem kunnen melden omdat je ook mogelijk zelf in een probleem kan raken als je met naam en toenaam iemand en je burens misschien gaat melden waar illegale bewoning plaatsvindt of iets. Dus dat gaan we zeker goed oppakken en realiseren. Dan mijnheer Veerman, D66 gaf aan, een duidelijk voorstel. Dank. Het is ook een heel concreet plan van aanpak aan u voorgelegd. Eigenlijk is het ook natuurlijk meer bevoegdheid van het college om een plan van aanpak op te stellen. Maar het is ook goed dat u ziet hoe zoiets te werk gaat van begin tot het eind. Wat zijn de financiële consequenties? Inderdaad, de kosten zijn niet structureel gedekt. Wij hebben niet aan u een voorstel willen leggen van, ja, met de huidige drie fte gaan we het wel redden want dan gaan we het echt niet redden. Dan is het geen goed voorstel. Dus het is ook uw, ja, ik geef ook die verantwoordelijkheid terug aan u. U bent ook degene die budgetrecht heeft en bepaalt of we de dekking mogen gaan zoeken. Dat staat er ook in, als u instemt gaan wij op zoek naar de financiële dekking. En het is ook niet voor niets dat dit voorstel, ja, voorafgaand aan het kaderdebat aan u wordt voorgelegd. Dan, ja, qua boetes hè, er zullen inderdaad mogelijk ook boetes komen. Mijnheer Veerman vroeg daarnaar. En dat zullen natuurlijk wel wat baten opleveren. Maar het is niet zo dat daarmee hier de kosten daarvan gedekt zullen worden. Een nulmeting, dat vind ik op zich een heel goed idee want je moet inderdaad ergens beginnen hè. Dus ook mijn vraag was ook van, goh, hoeveel signalen zijn er nu? Want dan weet je ook inderdaad wat het effect is geweest van de eerste fase als je bent gestart. Dus we zullen op zoek gaan naar een vorm van nulmeting, of dat ... En welke methode daarvoor het geschikt is, gaan we uitzoeken. Dat vind ik wel een hele terechte opmerking. Want je wil niet aan iets geld besteden wat niet effectief is. Dan GroenLinks, inderdaad, de juridische basis, die is echt nodig inderdaad want je hebt ... Je kunt ook als je in dit traject ook zelf fouten maakt als gemeente, kan je ook weer de plank helemaal misslaan en kan je zelf weer in allerlei juridische kwesties raken. Ik sluit niet uit dat dat wel gaat gebeuren want we leven in een democratische rechtstaat en als mensen streng worden aangepakt, zullen zij ook natuurlijk zelf ook met instrumenten komen waarvan zij vinden dat het recht in hun voordeel is. We zien inderdaad, we gaan ook, het is ook de bedoeling dat de Pandbrigade niet alleen gaat reageren op signalen vanuit inwoners zelf of ondernemers of andere organisaties, maar ook actief onderzoeken gaat doen. We zien het grote voordeel dat we nu doen in de Plaspoelpolder met ondermijning. Daar komt, omdat het een zelf, daar is een plan voor gemaakt en er wordt vanuit verschillende disciplines samengewerkt en dan zie je dat er ook echt veel uitkomt. Maar tegelijkertijd, als je zaken constateert, brengt dat ook extra werk met zich mee. Dus ik snap ook die vraag van mijnheer Ezinga ook vanuit de VVD. Ja, hoe gaan we daar dan mee om hè, als je daar iets ontdekt wat een zorgvraag is? Ja, dan zal dat ook op tafel moeten liggen. En je ziet ook op die pagina waar al die ketenpartners ook samenkomen, dat zal worden geagendeerd en dan zal er ook moeten worden gekeken, moet er vanuit sociaal domein ernaar worden gekeken. Dus er kan inderdaad, ik noem maar iets, een persoon ontdekt worden die met verward gedrag ergens woont of zo hè. Ik zeg niet dat dat gaat gebeuren maar dat kan gebeuren of mensen die schulden hebben. Dus dan zal je ook misschien ook op een andere manier daarin moeten helpen of een ondersteuning moeten bieden. Maar ik heb zoiets van, dan is het ontdekt, dan is het maar niet achter de voordeur gebleven en is het probleem hopelijk niet intussen groter

geworden. Dan werd gevraagd, even kijken, door mijnheer Shousha volgens mij, op welke manier wordt samengewerkt? Ja, dat is nog niet ... Of wij hebben, we gaan een convenant opstellen met ketenpartners. En natuurlijk gaan wij ook kijken hoe we de samenwerking met de omliggende gemeenten kunnen versterken en dat zal natuurlijk Den Haag voorop zijn. Maar de manier waarop, dat moeten we natuurlijk ... Maar we zijn al in gesprek met hoe doen zij het, hoe kunnen we elkaar daarin helpen? Dan de rechten van mensen, heeft u op gewezen. Uiteraard, dat zullen wij respecteren. Als wij mensen ontdekken die onterecht worden behandeld of ja, stel dat er prostitutie is of dan moet dat toch ook natuurlijk aangepakt worden. Misbruik voorkomen. Die vraag begreep ik niet zo goed, misschien dat u daar op een tweede termijn terug kunt komen? Dan ga ik naar de Partij van de Arbeid. Ja, u vraagt naar de uitbreidingscapaciteit. Daar is dus heel goed gekeken van naar onze eigen huidige handhavingcapaciteit en daarmee geconstateerd, gekeken naar Den Haag en de grootte daar. Nou hebben ze het over 95 fte's. Is natuurlijk ondenkbaar dat we zoiets groots hier zouden moeten realiseren. Maar er is ook gekeken naar Schiedam dus qua oppervlakte van, goh, hoe groot is de gemeente daar, een vergelijkbare gemeente dichtbij een grote stad. Op die manier. Dus die forse investering, het is eigenlijk als je het kijkt best wel een sobere investering voor wat de taken er zullen zijn, denk ik. Maar daarom moeten we ook met elkaar goed evalueren. En ik zeg u ook toe dat ik ook tussentijds bereid ben om u nog nader te informeren van, hoe is die Rijswijkse Pandbrigade gestart, wat hebben ze ontdekt? Dat u daar ook een beter beeld krijgt van, nou ja, zo gaat het dus die kant op. Dan die opkoopbescherming. Ja, dat is ook een belangrijk instrument gaat dat worden en dat is ook, daar is ook ... U ziet ook, er zijn allerlei wetten die ook in voorbereiding zijn en consultatie zijn waarbij wij ook bij de oprichting van zo'n Pandbrigade heel goed rekening moeten houden. Even kijken. Dan is er ook gezegd, hoe zit het nou met, vanuit de VVD is er volgens mij gezegd van, hoe is de betrokkenheid van andere portefeuilles? Ja, dit is een collegebesluit dus in het college is hier met alle portefeuillehouders over gesproken. Dus het is niet alleen maar mijn voorstel of zo. Het is uitdrukkelijk ook die motie is ingediend tijdens de behandeling van de Huisvestingsverordening dus het is ook wethouder Wonen die daar iets over te zeggen maar ook wethouder Economie. U heeft het net over het horecabeleid gehad. Ook alle portefeuilles raken dit, ook sociaal domein dus het is een collegevoorstel. Of een collegebesluit en een voorstel aan u wordt er voorgelegd. Even denken, wat heb ik alle ... Volgens mij denk ik dat ik de meeste vragen heb antwoord. Dus ik ben zeker bereid om die nulmeting daar goed naar te kijken om een soort goede start te maken van, hoe gaan we, ja, wat is nou de huidige stand van zaken? Tussentijds evalueren, niet alleen wachten op de volledige eerste evaluatie. U daarbij betrekken hoe dat precies gaat starten. Dan denk ik dat ik alle vragen en opmerkingen daarop heb gereageerd, voorzitter. Hoop ik.

De voorzitter: Dank. Dan zal ik beginnen met de toezegging die u net deed en aan het begin had gedaan. U gaat kijken naar een vorm van een nulmeting daarin zodat we weten voor u start wat er gebeurt of verandert en u kijkt naar het betrekken van de raad daarbij. Oké, dan geef ik graag het woord aan het Forum. Beginnend bij mevrouw Ten Brummelaar als zij daar behoefte aan heeft?

Mevrouw Ten Brummelaar: Ja, dank u wel, voorzitter. En de burgemeester bedankt voor de beantwoording. En even aanhakend op wat de heer Knigge aangaf over fte halen uit het bestaande handhavingsteam. Wat Rijswijks Belang betreft komen er gewoon nog steeds veel meer handhavers bij en fte. Zij zijn het eerste gezicht van onze gemeente als het aankomt op handhaven en de orde houden. Buiten het basisteam denk ik dat de handhaving misschien wel, niets ten nadele van politie, maar onze belangrijkste spil is van de gemeente. Dus wat ons betreft gaan we verdubbelen, verdriedubbelen en hebben we deze mensen kei en keihard nodig. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Ik kijk naar de heer Veerman. Gaat uw gang.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter, voor het beantwoorden van de vragen, en de wethouder of de burgemeester voor de beantwoording van de vragen moet ik dit keer zeggen. Toch twee vragen nog. Ik hoor u zeggen dat u zegt van, ja, we gaan met netwerkpartners kijken. Dat is natuurlijk prima. Een heleboel zaken liggen natuurlijk ook binnen de gemeentelijke organisatie. U zegt, ja, we hebben veel zaken meegenomen. Zeker als we het over de kwalijke zaken hebben dat mensen gewoon ergens onderverhuren of zaken en eigenlijk urgent een huis nodig hebben, ja, dan moeten we wel duidelijk kijken hoe de woningbouwcorporatie voor deze mensen dan ook een oplossing bieden. Dat kunnen we hè door urgentieverklaringen of wat dan ook maar dan moeten we wel duidelijk omschrijven dat deze groep daarvoor in aanmerking komt. Dus er moet wel iets meer gebeuren op dat gebied denk ik want anders dan belanden deze mensen gewoon op straat en dat zou natuurlijk niet het belang moeten zijn of. Of met flexwonen of met een urgentieverklaring, dat je echt deze mensen snel door kan verwijzen want dat zou het probleem denk ik voor die mensen dan ook oplossen. Tweede wat ik me afvraag. Kijk, we hebben het over financiële dekking. Dan denk ik, o, dat vind ik leuk. Er zit hier geen financiële dekking bij. Dan is de vraag, als het bij het kaderdebat komt, krijgen we daar dan vooraf nog een plan hoe dat eruit gaat zien, ook hoe de verwachtingen zijn naar de toekomst en waar we dan beginnen? Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Oude Alink, behoefte aan tweede termijn?

Mevrouw Oude Alink: Ja, bedankt, voorzitter. Ja, eigenlijk een beetje dezelfde vraag als de heer Veerman, dat er wel zorgvuldig moet worden omgesprongen met de mensen die in de situatie zitten. En dat inderdaad, ja, we vragen ons af of dat misschien, of die link met zorg en welzijn nog iets steviger kan worden. Want heel vaak is het niet de fout van de mensen die in zo'n situatie wonen dat ze zo wonen dus dat is wat ons betreft heel belangrijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Shousha.

De heer Shousha: Dank u wel, voorzitter en de burgemeester met de beantwoording. Onze vragen zijn beantwoord en we vinden het een goed idee om een nulmeting te hebben. Hierdoor kan dus goed gekeken worden of de Pandbrigade effectief is of niet.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Van Nunen. Nee? De heer Knigge.

De heer Knigge: Ja, voorzitter, dank aan de burgemeester voor de antwoorden die zij gegeven heeft. Voor ons staat toch nog de vraag uit, ook in reactie op wat Rijswijks Belang zei, dat toch de mogelijkheid op het moment dat u doorschakelt naar de tweede fase. Hoe kijkt u aan tegen de mogelijkheden dat toch die uitbreiding bekostigd wordt uit de bestaande capaciteit aan handhaving, hoe kijkt u aan tegen die mogelijkheid? Dat is vraag één. En de tweede vraag had ik nog een vraag gesteld, ook een beetje in het verlengde van wat D66 net vroeg. U komt misschien in het kader van de Kadernota terug op de financiële dekking maar een datum is niet genoemd voor het ingaan van de tweede fase. Is dat niet een lastig punt voor het bereiken van de financiële dekking? En ja, geef dat mee als overweging.

De voorzitter: Dank. Kijk ik verder naar de heer De Vreede. Nee? De heer Ezinga, VVD.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank. Dank, burgemeester, voor de beantwoording in zodanig. Ja, ik sluit me bij aan ook bij mevrouw Oude Alink hierin. Ik denk dat, wat ik net ook probeerde te betogen, dat die samensmelting van de verschillende portefeuilles, waaronder sociaal domein, zich ook mag manifesteren in dit

document. En dat u misschien nog een extra aanzet hier had kunnen geven in hoe eventueel om te gaan met de slachtoffers die onvrijwillig hiermee te maken hebben. En gegeven dit zouden we kunnen overwegen om een amendement op te stellen voor aanstaande raad om u daarin te ondersteunen. Verder zou u mij een meer specifieke toezegging kunnen geven wanneer u de raad gaat informeren? U zei, ik ga u informeren. We krijgen natuurlijk na twee jaar een informatiebrief met een evaluatie. Maar mijn voorstel is om dat halfjaarlijks bijvoorbeeld te doen als dat een idee is, om aan te geven van, hoe gaat het ermee, hoe staat het ervoor en we hebben er zin in. Dank.

De voorzitter: Dank. Burgemeester.

Mevrouw Sahin: Ja, dank u wel, voorzitter, ook aan de Forumleden voor een tweede termijn. Even denken, ik begin maar met de laatste vraag van mijnheer Ezinga over het halfjaarlijks willen evalueren of u daarin meenemen, dat lijkt mij een goed idee. Als u maar niet hele zware rapportages vraagt want dat kost ook al natuurlijk capaciteit en geld. Dat zeg ik u ook toe. Als het gaat om de financiële dekking wil ik ook mijn buurman, de wethouder Financiën vragen. Die gaat daar ook op reageren. Uiteraard is het niet de bedoeling dat wij mensen op straat gaan zetten. Helemaal niet. Wij willen juist mensen beschermen en helpen als zij in een ongewenste woonsituatie leven dus dat is niet de bedoeling. Maar ik kan me voorstellen dat u dat in het stuk mist. Dat u daarvoor een amendement zou willen opstellen, dat vind ik ook prima. Als u zegt, nou, we hebben ... U kunt ook aan mij vragen of we daar een alinea aan toevoegen maar misschien is het ook krachtiger vanuit uzelf, het is uiteindelijk uw vraag ook geweest, om zelf met een amendement te komen. Dat laat ik graag aan u over. En mijnheer Knigge had gevraagd over die bestaande capaciteit. Want die is al heel beperkt dus ik vind dat ook heel, ja, ik zou het willen dat ik kan zeggen, nou, met de huidige handhavers gaan we deze extra taken volledig tot zijn recht en hartstikke goed doen. Maar dat klinkt niet zo heel geloofwaardig als ik dat zou zeggen. En ik vind dat ik ook als burgemeester en als bestuurder ook niet zomaar iets mag zeggen dat ik niet kan waarmaken. Dus ik wil zeker kijken van, wat doet deze Rijswijkse Pandbrigade met de bestaande organisatie hè, met de bestaande handhavers? Wat voor effect heeft dat op hen en komt daar dan extra? Maar ik denk niet dat het heel slim is om nu al te zeggen, nou, dan gaan we met dezelfde mensen in de tweede fase ook doen zeg maar. Dus dat vind ik lastig en dat kan ik niet toezeggen. Dus ik geef graag nu het ... Dan geef ik aan u het woord, voorzitter, terug.

De voorzitter: Dank. Dan heb ik een toezegging gehoord dat u halfjaarlijks lichte informatie aan de, een lichte vorm van informatie aan de raad verstrekt. Dus niet een gehele voortgangsrapportage maar wel de stand van zaken per half jaar. Wil ik alleen vragen, wilt u dat doen in hetzelfde als de begrotingscyclus? Dus dat half jaar?

Mevrouw Sahin: Dat is wel een slimme om het daarin te doen inderdaad, in de begrotingscyclus. Dat we niet aparte documenten gaan maken. Goed idee.

De voorzitter: Daar zijn we van. Kijken we even verder. Zijn er nog, één. Ja, dank u wel. Wethouder Van Damme, u mag nog. Zeker. Ik was nog niet klaar.

De heer Van Damme: Ja, dank. Als er plannen worden gemaakt dan wordt er naar de wethouder Financiën gekeken hoe we dat gaan dekken, dat is mooi. Nee, dank, voorzitter en dank ook voor het betoog. Het is natuurlijk heel belangrijk dat er goed op die wet- en regelgeving wordt gehandhaafd. En ook aan de voorkant vooral. Je moet natuurlijk voorkomen, veiligheid begint bij voorkomen zeg ik dan maar. Ontegenzeggelijk heeft dit natuurlijk wel consequenties. Capaciteit kost geld en dat is gewoon structureel meerjarig. Je kan daar dus niet opbrengsten van een dwangsom mee dekken want een dwangsom is gewoon incidentele opbrengst. Je

zou eventueel nog kunnen denken van, nou, dan gaan we al die dwangsommen ergens in een reserve stoppen maar je moet daar niet al te hoge verwachting van hebben dat je daar heel veel mee binnenhaalt. Dus hoe dan ook, als dit voorstel wordt aanvaard, dan werkt het gewoon structureel door eigenlijk. En ja, vanaf 2026 is er toch een, ja, zijn er geen goede vooruitzichten van het Rijk. Goed, ik kom daar dinsdag wel op terug en met de Kadernota ook nog wel en ook wat we daar allemaal aan doen. Ja, u zou als raad natuurlijk in overweging kunnen nemen om er toch iets meer minder structureels van te maken. Als dat goed is gewaarborgd dan zou je dat dus niet als incidenteel hoeven in te boeken. Maar dat betekent misschien ook wel wat voor het aantrekken van personeel. Dus ja, het is aan uw overweging om dat goed in overweging te nemen bij het beeld wat we ook laten zien dinsdag. En ook de meicirculaire die, waar nu nog aan gerekend wordt.

De voorzitter: Dank. Ik kijk naar het Forum. Dat levert geen vragen op. Ik hoorde de VVD een amendement aankondigen. Begrijp ik het goed dat u er een besprekstuk van wilt maken? Ja. Zeg dan, kunt u kijken wat u ermee doet maar staat het nu genoteerd als besprekstuk. Met dank. En wilde ik voorstellen om even vijf minuten te pauzeren, vijf over tien terug te komen en dan even een kleine sanitaire stop te doen. Ja, mijnheer Ezinga, dat kan ook sneller, ja, maar dan hebben we net even tijd om het allemaal te doen.

De voorzitter: Ik zie iedereen weer in de zaal verschijnen. Ook voor de techniek, fijn als we allemaal even zitten. Ook voor achterin de zaal, als u kan gaan zitten, graag.

12. Raadsvoorstel Opheffen geheimhouding januari-juli 2023 (RV 23-052)

De voorzitter: Zijn we aangekomen bij agendapunt 12. Raadsvoorstel opheffen geheimhouding januari-juli 2023. Ik kijk naar het Forum of er vragen of opmerking zijn over het opheffen van de geheimhouding? Ik kijk rond, constateer dat dat niet het geval is, waarmee dit als akkoordstuk doorgaat naar de raad. Ik zie ook dat daar het Forum mee instemt.

13. Raadsvoorstel Verordening doelgroepen woningbouw Rijswijk (RV 23-053)

De voorzitter: En ga graag door naar agendapunt. Raadsvoorstel Verordening doelgroepen woningbouw Rijswijk. Wie wil daarover het woord voeren? Begin ik bij mijn rechterhand, Wij. Rijswijk, de heer Kaffa.

De heer Kaffa: Voorzitter, dank u wel. Ik neem de honneurs waar van mijn collega mijnheer Danny Van Dam. En wij, even zoeken, waar staat mijn, ja hier staat mijn tekst. Ja. Ik heb een hele goede souffleur wat dat betreft hoor.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Kaffa: Het lijkt ons zeer praktisch om de doelgroep verordening te introduceren. Echter lees ik dat de verordening niet gebruikt kan worden op een bepaald aantal woningen in de midden sector of de sociale sector te realiseren. En even verderop dat dit wel kan, maar niet in het besluit ruimtelijke ordening zelf kan staan. Zou de wethouder hier duidelijkheid over kunnen geven, over hoe wij dit dan wel in de toekomst gaan realiseren? Verder lees ik dat de woningbouwcorporaties Rijswijk Wonen en Vidomes aangeven dat het doorvoeren van de instandhoudingstermijn de waarde van de woningen wordt verlaagd in hun begroting. En hebben wij overzicht op hoeveel waardevermindering dit kan zijn en wat dat dan doet met de woningbouworganisaties? Aldus Danny Van Dam, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Helaas voor u, mijnheer Kaffa, wordt het toch echt aangegeven straks in de notulen als u, mijnheer Kaffa. Maar we zullen het, het is ook duidelijk meegegeven dat de heer Van Dam boven zit. Ik kijk verder de rij af en dan zie ik dat mevrouw Van Nunen het woord wil voeren.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Nou, eigenlijk ook een vraag die in het verlengde ligt van wat de heer Kaffa vroeg. Of namens de heer Van Dam vroeg maar goed, toch namens Wij. Ook voor ons is het de vraag van, wat is nou precies de reikwijdte van deze verordening? Voor welke doelgroepen gaat het precies? En de heer Kaffa vroeg toen om midden huur en sociale huur maar bij ons is het ook de vraag van, tot hoever rijkt eigenlijk daarboven ook nog deze doelgroepen verordening? Dus kortom, kunnen we daarmee ook in de vrije sector nog iets reguleren? Dat is eigenlijk even de vraag voor de eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank. De heer ... Nee. Beter Voor Rijswijk, geen inbreng. De VVD, mijnheer Ezinga.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank. Ik hoor mevrouw Van Nunen, de vrije sector reguleren, dat voelt als een paradoxale ... Maar goed, dat mag ze straks nog een keer misschien verduidelijken. Voorzitter, dank. Ik moet ook even mijn tekst zelfgeschreven even opzoeken. Nou, de verordening doelgroepen die richt zich op het inkomen en dat snappen wij. Er is ook specifiek in het voorstel aangegeven dat het niet gaat om bepaalde classificaties van zijnde die beroepen waar wij zo graag die woningen voor willen realiseren omdat het simpelweg niet kan. Als dan die verordening daar wel van toepassing is, in hoeverre kunnen we dan enige waarborg creëren voor het feit dat het wel voor onze Rijswijkse inwoners gaat gelden? Want dat is op dit moment een lastig aspect die ik hier eigenlijk niet zo goed kan teruglezen. Dat is eigenlijk de eerste vraag die ik in deze termijn wil stellen. Dank.

De voorzitter: Dan kijk ik naar Rijswijks Belang. Nee, niet op dit moment. De heer Veerman, D66.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Een paar kleine vraagjes. Ik begin eigenlijk mee te zeggen dat ik wel eens complimenten uitdeel maar dat wou ik hier eigenlijk niet doen. Ik weet niet of de schrijver ooit helder schrijven heeft gedaan maar ik vind het niet uitblinken in helder schrijven als je naar de zinnen kijkt. Ik begin bij financiën bijvoorbeeld, als je naar die laatste zin kijkt vraag ik me dan af van, wat gaan we nou eigenlijk doen? Vanuit de doelgroepen verordening toe te zien of te handhaven dat de huurprijzen voor de woonruimte. Dan denk ik, oké, aardig gezien. Maar dan denk ik van, ja, hoe gaan we dat dan handhaven, hoe gaan we dat dan doen, hoe gaan we dat dan uitvoeren? Dat vinden we voor de rest dan niet terug en dat vind ik wel erg jammer. Dus ik ging even googelen. Ik denk, nou, hoe zit die nu eigenlijk? Kijk, we hebben natuurlijk eigenlijk van twee regelingen één gemaakt. Er zat ook koop eerst bij, bij heel veel gemeenten. Dat hebben wij er uitgetrokken omdat we voor het eind van dit jaar dit voor huur goed geregeld willen hebben en dan krijg je natuurlijk ook nog vaak een gek voorstel eigenlijk. Ook die verordening wordt dan een beetje raar want als je kijkt naar die artikelnummers, die kloppen dan ook niet helemaal meer. Maar afijn, dat is wel gebeurd. Maar ik ben toch wel benieuwd hoe we nu gaan zorgen dat degenen die dit moeten gaan uitvoeren, of die zich moeten gaan melden, dat kan ook. Het kan zijn dat wij gaan handhaven of dat de andere gemeentes, dan is het zo dat kopers of verhuurders zichzelf moeten melden bij de gemeente en dat er zo toezicht gehouden wordt. Nou, dan zou er ook een verwerkingsdocument aan vast zouden moeten komen denk ik. Dat is er ook nog niet dus ik ben wel benieuwd hoe we hier uitvoering aan gaan geven. En waar ik ook wel benieuwd naar ben is waarom we gewoon niet de huurprijzen van '23 noemen in de artikelnummers, dat geeft een beter beeld van over welke grenzen we het eigenlijk hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Oude Alink, GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik wou eerst eventjes checken of ik nou echt goed begrepen heb wat er nou precies in het stuk staat. Volgens mij is wat er nu voorligt een verordening op woningen die drie aspecten behelst, inkomensdoelgroepen en de termijn van het beschikbaar stellen van woningen voor sociale verhuur en midden huur denk ik, en de maximale prijzen voor huurwoningen in nieuwe ontwikkelingen dus niet huidige bestaande woningbouw. Dus zoals ik het nu begrijp is deze verordening een soort blauwdruk die in te zetten valt bij nieuwe gebiedsontwikkelingen. En als wij als raad iets willen vastleggen bij een nieuwbouwproject, dan moeten we deze verordening aangrijpen als deel van een raadsbesluit bestemmingsplan. Ik hoop dat ik het goed begrijp. Wij vinden het, en dat ligt ook wel bijzonder, dat deze verordening nog niet eerder bestond. Ik vraag me af waarom niet? Hiermee halen we, dat is wel de verwachting, een gedeeltelijke, ja, een gedeelte van de prikkels weg voor beleggers want zij kunnen onder deze verordening minder snel woningen van de markt halen en deze voor een hogere prijs weer verkopen. Wel is wat ons betreft de opkoopbescherming en de zelfbewoningsplicht nog essentiëler hierin. Op dit moment is het, als ik het goed lees, van belang om deze verordening vast te stellen omdat we anders afhankelijk zijn voor de inkomensgrenzen van omgevingsplannen op de omgevingsvisies. En dat kan misschien nog wel even duren voordat we die hebben. Verder is de verordening wat huurprijzen betreft al heel snel niet meer nodig vanaf 2024 omdat dan het puntensysteem wordt ingevoerd. En dat beschouwende zijn wij benieuwd naar de verwachte effecten van deze verordening. Hoeveel meer grip krijgen we met deze verordening op de woningvoorraad? Is het echt maar zo'n korte termijn dat deze echt nodig is? Ik sluit me ook aan bij de vragen van de heer Veerman over de handhaving van, is dit alleen over nieuwe ontwikkelingen gaat, wanneer moet er dan gehandhaafd worden? Is dat dan pas over enkele jaren? Er staat ook niet in het voorstel hoe we dit gaan handhaven dus wanneer handhaving nodig gaat zijn, kunnen we dat niet doen via dit voorstel. Of ik begrijp het verkeerd. Ik ben heel benieuwd of ik het goed begrijp. Dank u wel.

De voorzitter: Ik denk dat de wethouder daar graag op ingaat. Ik kijk nog even rond of ik niemand heb gemist. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, dank u wel, voorzitter en dank ook voor het aandachtig lezen van de doelgroepen verordening. Die wellicht wel misschien eerder had kunnen worden ingezet, dat ben ik met u eens. Het effect daarvan is misschien nu wat beperkt, maar toch om juist die grip te krijgen willen we dat gewoon nu doen. Dus in die zin moet je kansen die er gewoon liggen ook niet laten lopen. Dus ja, dat is moeilijk om dan te kijken naar de verwachte effecten daarvan maar die moet je gewoon nu doen want dan kan het worden meegenomen in die omgevingsplannen, omgevingsvisie, et cetera. De vrije sector, ja, dat is gewoon niet mogelijk, mevrouw Van Nunen. Want de Wet ruimtelijke ordening en het besluit ruimtelijke ordening bieden de mogelijkheid om de woningbouwcategorieën sociale huur en midden huur te regelen en geen andere huursegmenten. Dus dat is gewoon helder in die Wet ruimtelijke ordening. En dat geldt ook voor de doelgroep verordening, kunnen we ook niks regelen qua voorrang voor de Rijswijkse inwoners. Dat doen we wel via de Huisvestingsverordening. Als ik mevrouw Ten Brummelaar goed herinner van de vorige keer vindt er op 19 juni een debat plaats over de mogelijkheid om lokale inwoners meer voorrang te geven. Ik ga u niet vergezellen bij het kijken van dat debat, kan ik u al verzekeren. Ja. Die uitvoering en die handhaving, dat kan eigenlijk gewoon op basis van de handhavende bevoegdheden van de Algemene wet bestuursrecht. Want het is gewoon bestuursrecht dus dat zal ook via de reguliere lijnen worden opgepakt. Dus ja, gelet op het eventuele beperkte effect is het niet nodig om daar nu extra investeringen in te doen. En ja, u heeft gelijk dat die verordening, dat de reikwijdte van deze verordening dus beperkt is en u heeft dat dus heel goed gelezen, mevrouw Oude Alink. Zeker met de komst van die Wet betaalbare huur. Maar ja, we kunnen allemaal wachten op wetten maar die zijn er voorlopig nog niet. We wachten wel vaker op wetten, die komen dan niet dus we moeten doen wat we

nu kunnen doen en doen wat nodig is om die woningmarkt op die manier te beschermen. Dus dat in antwoord daarop. Dan had de heer Kaffa en aansluitend ook mevrouw Van Nunen over of ik kan aangeven wat het precies voor gevolgen heeft van de woningcorporaties als je een langere instandhoudingstermijn hanteert? Het antwoord is, nee, want ik ken exact de vastgoedposities van die woningcorporaties niet. En tegelijkertijd is het wel helder dat als er een langere instandhoudingstermijn kiest dan nu voorgesteld, dat daarmee direct de financiële ratio's van die corporaties wordt geraakt. En dat hebben ze mij ook laten weten of ons ook laten weten. Dus vandaar dat er ook is gekozen voor de huidige instandhoudingstermijnen in dit voorstel. Ik ... Ja, mijn gevoel zegt dus dat ik eigenlijk wel antwoord heb gegeven op de vragen, voorzitter, in de eerste termijn. Dat met betreft mij bijdrage.

De voorzitter: Als we het kort kunnen houden dan is dat helemaal prima, mijnheer Van Damme. Maar ik kijk wel even naar het Forum of zij dat ook vinden, nog wat missen en wie een tweede termijn wil? Ik zie mevrouw Van Nunen, de heer Veerman. Mevrouw Van Nunen eerst.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, ik begrijp dat de vrije sector de vrije sector is maar ik bedoelde met mijn vraag, waarom of kan in deze regeling of in welke regeling dan ook worden gestimuleerd dat projectontwikkelaars niet exorbitant hoge prijzen vragen dan wel dat wij ze het mogelijk maken ook om die te vragen door ook met een doelgroepenregeling te komen, ook boven die midden huur. Is daar überhaupt iets in te regelen? Dat er geen alleen penthouses hier worden, bij wijze van spreken, tegen die prijzen worden aangeboden in de vrije sector maar dat we ook iets hebben tussen 1000 en pakweg 1500 euro en niet daarboven. Dat was mijn vraag.

De voorzitter: Dank. Kijk ik rond. De heer Veerman.

De heer Veerman: Ja, ik had eigenlijk één vraag maar eigenlijk en die was niet beantwoord maar wel het beantwoorden van de andere vragen bedankt. Hoe gaan we er nou op toezien dat die melding plaatsvindt of dat we gaan handhaven? Hoe gaan we dat nu uitvoeren? Weet die burger wat die moet doen of gaan wij iets doen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank. De heer Van Damme. Als de wethouder zover is. Dat kan. U heeft een behoefte om na te vragen? Kan dat even via de microfoon alstublieft?

De heer Van Damme: Kan ik vijf minuten schorsen daarvoor?

De voorzitter: Als ik kijk naar het Forum. Het Forum stemt daarmee in. We schorsen vijf minuten en om 25 gaan wij verder met de beantwoording door de wethouder zodat hij het even na kan vragen.

De voorzitter: Ik kijk even naar het Forum en naar de techniek. De wethouder geeft aan dat hij klaar is om weer te beginnen. En als het Forum en de techniek ook zover is, dan gaan wij snel door met de tweede termijn van mijnheer Van Damme. Wethouder, ga uw gang.

De heer Van Damme: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik moest even schorsen, toch even wat contact hebben over de openstaande vragen nog. Ik begin maar even met D66. Ik begrijp dat er bewust is gekozen om geen administratieve last op te leggen in de vorm van een melding of andere verplichte aanlevering van gegevens. Dus die toekomstige Pandbrigade, waar u nog over gaat beslissen, die zal natuurlijk wel prima, die kan prima steekproefsgewijs controleren of de verhuurders zich aan die gestelde huurprijzen houden. Dan de

exorbitante prijzen en huren waar mevrouw Van Nunen op doelt. Ik voel inderdaad wel met u mee, dat lijkt soms, als je de penthouses soms ziet, ik zie dat met name in Rotterdam, Amsterdam, ja, dat is, dat wekt soms wat ergernis hè. Dat je denkt, ja, er hebben heel veel mensen woningen nodig en dan ligt daar iemand in een penthouse op de 36e. Maar ja, ik heb toch het gevoel in Rijswijk dat we ons woningbouwprogramma en de woningbouwontwikkelingen zorgvuldig programmeren. En in die programma, daar staan niet zulke grote hoeveelheden exorbitante woningen. Dus ja, ontwikkelaars houden natuurlijk altijd een bepaalde vrije ruimte om duur te programmeren, dat is nou eenmaal de markt dus we zijn daar echt wel aan gebonden. Dat is dus ook in geen enkele gemeente anders dus. Maar als de mogelijkheid zich ertoe doet of er komt een wettelijk instrumentarium, dan vanzelfsprekend zullen we daar dan ook gebruik van gaan maken, kan ik mij voorstellen. Dit in antwoord op de nog twee openstaande vragen, antwoorden die mij werden aangereikt. Dank.

De voorzitter: Ik zie geen interrupties van het Forum. Gaan wij ervan uit dat u de vragen heeft beantwoord. U heeft geen toezeggingen gedaan. Ik vraag het Forum of het als akkoordstuk door kan naar de raad? Ik zie instemmend geknik. Daarmee gaat het door als akkoordstuk van de raad.

14. Vragenuur

De voorzitter: Zijn we daarmee ook aangekomen bij het eind van onze agenda. Helaas voor u, de zon is onder maar ik wens u toch nog een hele fijne zomeravond. Dank aan de burgemeester en aanwezige wethouders en graag tot snel.